THE LIBRARY OF CONGRESS (GRATIS)
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, DC 20025 DM.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS, 60629
TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Vol. LXXIX Kaina 50 c. ŠEŠTADIENIS—SATURDAY, GRUODIS—DECEMBER 7, 1985 Nr. 239

Mano kryžiaus ir kančių keliai

Adelė Kilčiauskienė

1. ARTINANTIS KARUI

Einam kartą su drauge per miestą ir kalbamės. Aš sakau:

— Karas tai bus, nes jau Hitleris kaip smakas viską ryja, grobia. Kiek valstybių užgrobė.

Draugė paklausė:

— O rusai?

— Lietuva neatsilaikys nei prieš vieną, nei prieš kitą, nes maža valstybėlė.

— Tai kas geriau — rusai ar vokiečiai? — klausė draugė.

Aš rinkausi rusus, nes dar prisiminiau caro laikus. Nors tada tebebuvau nedidelė mergaitė, tačiau kai ką prisiminiau, ir rusai tada man neatrodė baisūs ar žiaurūs.

Mano šitoji draugė buvo rusė iš Peterburgo. Jinai, besiklausydama mano samprotavimų, kažkaip keistai pažvelgė į mane, atsiduso giliai ir tarė:

— Neduok, Dieve, kad rusai dabar ateitų. Rusai jau nebe tokie, kokie buvo prieš karą pirmiausia, jie žmones — kaltus ir nekaltus — suims į Sibirą išveš, iššaudys, badu išmarins, į kalėjimus sugrūs.

Aš draugei netikėjau ir abejojau, kad gali būti tokia žiauri valstybė. Tačiau draugė papasakojo, kaip ji praleido revoliuciją Rusijoje, kiek ji visko matė, prisižiūrėjo ir kaip pergyveno patį baisiausią to laiko pragarą. Po revoliucijos ji atvažiavo į Lietuvą, kad būtų kuo toliau nuo tų siaubingų įvykių.

2. 1940-JI. RUSAI UŽIMA LIETUVĄ

Na, ir atsigrūdo rusų kariuomenė. Visi žmonės bėgo pasižiūrėti. Bėgu ir aš. Žygiuoja tie kareivėliai. Maži visai kaip vaikai. Kareiviškos palaidinės ilgos, iki kelių, be antpečių. Visi sušilę, išvargę, nešvarūs, vos šautuvus paneša. Dar jiem tik prie motinų būti. Gaila tų vaikų.

Vėiiau pradėjo važiuoti ir civiliai — su šeimom, su vaikais. Taip prastai apsirengę: moterys su auliniais brezentiniais batais. kostiuminėm suknelėm. Karininkų žmonos nežinojo, kas tai yra naktiniai marškiniai, pirko juos, puošėsi eidamos į teatrą ir sakė, kad labai gražios suknelės.

(Bus daugiau)

Popiežius Jonas Paulius II meldžiasi ekumeninėse pamaldose. Šalia jo: belgas arkivyskupas Jan Schotte, protestantas pastorius Jacques Maury, anglikonų pastorius Henry Chadwick ir graikų ortodoksų arkivyskupas Stilianos Harkianakis.

KATALIKAI PASAULYJE

Popiežius padėkojo

Popiežius Jonas Paulius II per apaštalinę nunciatūrą Brazilijoje, laišku padėkojo Brazilijos lietuviams už jų atsiųstą raštą, kuriame buvo didžiai įvertinamas Šventojo Tėvo rūpestis Lietuva ir Lietuvos tikinčiųjų reikalais. Brazilijos lietuviai šį raštą buvo pasiuntę ryšium su popiežiaus priminimu maldininkų miniai Šv. Petro aukštėje rugpjūčio 28 d., kad lietuvių tauta ruošiasi paminėti savo krikšto jubiliejų. Ta proga Jonas Paulius II buvo iškėlęs lietuvių prisirišimą prie krikščioniškojo tikėjimo, buvo išreiškęs lietuviams visos Bažnyčios solidarumą, kvietė visus jungtis maldoje už Lietuvą. Dabar apaštalinės nunciatūros atsiųstame laiške Brazilijos lietuviams pažymima, kad popiežius labai jautriai priėmė Brazilijos lietuvių padėkos žodžius, melsdamas Išganytoją ir Švenčiausiąją Mergelę Mariją, kad suteiktų lietuviams gausių dvasinių malonių.

Tęsia dialogą

Speciali Romos katalikų Bažnyčios delegacija lapkričio 30 d. Istanbule dalyvavo šv. Andriejaus šventės iškilmėse ir susitiko su Konstantinopolio Ekumeniniu Patriarchu. Katalikų delegacijai vadovavo Krikščionių Vienybės sekretoriato narys kardinolas Decourtray. Konstantinopolio Bažnyčios ir Romos Bažnyčios atstovai susitikimuose tęsė popiežiaus Jono Pauliaus II ir patriarcho Dimitrijaus 1979 metais pradėtą dialogą tarp katalikų ir stačiatikių Bažnyčių.

Grąžino bažnyčią

Seniausioji katalikų bažnyčia Šanghajuje yra vėl atidaryta kulto reikalams. Tai švento Pranciškaus Ksavero vardo bažnyčia, kuri vadinamosios kinų kultūrinės revoliucijos laikais buvo atimta iš tikinčiųjų, ir naudojama nereliginiams reikalams. Kinų valdžiai pakeitus savo nusistatymą religijų atžvilgiu, bažnyčia buvo valdžios lėšomis restauruota ir užbaigus restauravimo darbus, dabar vėl sugrąžinta tikintiesiems. Šanghajuje dabar jau yra atidarytos iš viso 22 katalikų bažnyčios, kuriomis naudojasi apie šimtą tūkstančių vietos tikinčiųjų.

Varžo religiją

Tvirtinti, kad Sovietų Sąjunga užtikrina religinę laisvę yra sąmoninga neteisybė, — pažymėjo Jungtinių Amerikos Valstybių ambasadorė Patricia Byrne, kalbėdama Jungtinių Tautų generalinės asamblėjos humanitarinių, socialinių ir kultūrinių reikalų komisijoje, kurioje dabar vyksta debatai religinės netolerancijos klausimais. Sovietų Sąjunga yra viena tų pasaulio valstybių, pažymėjo ambasadorė, kuriose yra plačiausiu mastu pastoviai pažeidžiama tikinčiųjų teisė išpažinti savąją religiją. Ambasadorė atkreipė dėmesį, kad tikintieji Sovietų Sąjungoje yra ne tiktai visaip diskriminuojami ir persekiojami, bet yra imamasi visų įmanomų priemonių tikinčiuosius atitolinti nuo religijos. Tuo būdu yra grubiai pažeidžiami Visuotinės Žmogaus Teisių deklaracijos nuostatai, užtikrinantys religijos laisvę ir smerkiantys bet kokią religinę netoleranciją.

Sinodo patarėjai

Atskiroje audiencijoje popiežius priėmė penkiolika nepaprastosios Pasaulio Vyskupų Sinodo generalinės asamblėjos patarėjų, kurių septyni yra vienuoliai bei vienuolės ir aštuoni pasauliečiai, atstovaujantys dešimčiai įvairių kraštų. Tarp jų yra Nobelio taikos premijos laureatė motina Teresė iš Kalkutos, krikščioniškojo gyvenimo židinių pasaulinio sąjūdžio įkūrėja Klara Lubich ir kiti.

Naujas pabėgėlis kuriasi Švedijoj

Stokholmas. — Plačiai skaitomas Stokholmo dienraštis „Dagens Nyheter" atspausdino ilgą pasikalbėjimą su Švedijoje įsikūrusiu naujausiu pabėgėliu iš Lietuvos. Tai 26-erių metų sportininkas, džiudo instruktorius Alfonsas Sakauskas, nuotykingai pasiekęs laisvę Švedijoje šių metų rugpiūčio mėnesio pradžioje. Sakauskas papasakojo švedų laikraščiui, kaip jam pasisekė pabėgti į Švediją, atsakinėjo į klausimus apie gyvenimą ir nuotaikas Lietuvoje. Pabėgti į užsienį jis svajojo dar tarnaudamas kariuomenėje, bet proga šiam užmojui įvykdyti susidarė tiktai šių metų vasarą, kai draugui jūreiviui padedant jam pasisekė pasislėpti Švedijos link išplaukiančiame žvejų laive. Laivui esant netoli nuo Švedijos, Sakauskas iššoko į jūrą ir plaukdamas pasiekė Švedijos krantus. Jo bičiulis rusas, taip pat siekęs pabėgti, bet nemokėjęs gerai plaukti, deja, buvo laivo įgulos sučiuptas. Sakauskas Lietuvoje, kaip privatus remontininkas, gerai užsidirbdavo, bet materialinis apsirūpinimas jo nepatenkino. Jį slėgė visa režimo atmosfera, nepaliaujama režimo propaganda, laisvės varžymai. Visada troškau savarankiškai mąstyti ir elgtis, o ne taip, kaip įsako partija, pažymėjo Sakauskas. Konstitucija mums garantuoja žodžio laisvę, bet tik tuomet, kai ji nenukreipiama prieš socializmą. Tai kokia čia laisvė, — kalbėjo Sakauskas. Jie niekad nepriklausęs pionieriam, komjaunimui ar partijai. Švedų korespondento paklaustas, ką jam reiškianti Sovietų Sąjunga, kuri visiem sovietų piliečiam partijos pristatoma kaip didžioji tėvynė, Alfonsas Sakauskas atsakė: Man vienintelė Tėvynė — Lietuva.

Jaruzelskio vizito atgarsiai Paryžiuj

Varšuva. — Lenkijos spauda plačiai garsina gen. Jaruzelskio vizitą pas Prancūzijos prezidentą Mitterrand. Apsilankymas rodąs, kad padėtis normalizuojama ir Lenkija žengia geru keliu. Šis Jaruzelskio priėmimas sukėlė skilimą valdančioje prancūzų socialistų partijoje. Net premjeras Fabius pareiškė nepritarimą Jaruzelskio priėmimui. Pavasarį premjeras buvo suruošęs žmogaus teisių grupių suvažiavimą, į kurį jis pats kvietė Lenkijos „Solidarumo" vadą Lech Walesą, tačiau tas negalėjo atvažiuoti, bijodamas, kad jam nebus leista grįžti namo.

Vakar Lenkijon atvyko keturių dienų vizito buvęs V. Vokietijos kancleris Willy Brandt. Socialdemokratų partija Bonoje pripažino, kad Brandtą susitikti pageidavo ir Walesa, tačiau Brandtas negalįs su juo pasimatyti dėl laiko stokos.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Valstybės departamentas paskelbė, kad kubiečiai Nikaragvoje nėra tik patarėjai, bet aktyviai dalyvauja kovose su sukilėliais. Neseniai buvo numuštas sandinistų helikopteris, kuriuo skraidė ir žuvo du Kubos kariai.

— Filipinų opozicija baigia susitarti dėl bendros kandidatūros prieš prezidentą Marcos. Buvęs sen. Salvador Laurel sutikęs kandidatuoti į viceprezidento vietą. Už jo pečių stovi gerai organizuota demokratų partija su skyriais įvairiuose miestuose. Prezidentiniu kandidatu būtų žuvusio Aquino našlė Corazon Aquino, kurią remia katalikų kardinolas Jaime Sin.

— Italijos premjeras Bettino Craxi priėmė iš Sovietų Sąjungos atvykusią gydytis Sacharovo žmoną Yelena Bonner. Ši pareiškė, kad tuo pagerbiamas jos vyras Sacharovas. Akių gydytojas pasakė, kad dabar jis nedarysiąs katarakto operacijos, nes Bonner širdis labai silpna. Pirma reikėtų sutvarkyti širdį.

— Irako kovos lėktuvai padarė 120 skridimų, puldami Irano kariuomenės dalinius netoli Irako sienos. Manoma, kad Iranas ruošiasi naujai ofenzyvai.

— Amerikos medicinos draugija (AMA) skelbia, kad bus pradėta kampanija prieš cigarečių reklamavimą spaudoje ir ant viešojo transporto priemonių. Prieš tai kovoja tabako pramonė ir laikraščių leidėjų organizacija. Jos pareigūnas pasakė, kad jei prekė legali pardavinėti, tai ji legali ir garsinti.

— Valstybės departamentas išreiškė viltį, kad Sirija įsijungs į Jordano ir Egipto siūlomas taikos su Izraeliu derybas.

— JAV ir Britanija ketvirtadienį išbandė Nevados dykumoje naują branduolinį užtaisą. Sprogimas įvyko po žeme.

— JAV armijos 600 kareivių padės Hondurui statyti kelią. Tai pionierių pratimai, po kurių platus kelias, 13 mylių ilgio, sujungs Puentecita ir Jacon miestelius.

— Buvęs pasaulio šachmatų čempionas Anatoly Karpov pareikalavo iš Pasaulio Šachmatų federacijos, kad būtų suorganizuotos atsilošimo varžybos su Kasparovu. Federacija planuoja tokias varžybas organizuoti nuo vasario 10 iki balandžio 21 d.

— Pasitraukus NASA administratoriui James Beggs, nauju agentūros vadovu pakviestas William Robert Graham, fizikas ir elektros inžinerijos daktaras.

Varšuvos pakto konferencijoj

Rytų Berlynas. — Rytų Vokietijoje baigėsi Varšuvos pakto gynybos reikalų ministerių konferencija, kuriai pirmininkavo vyriausias pakto karinių jėgų viršininkas maršalas Viktor Kulikov.

Sovietų gynybos ministeris maršalas Sergei Sokolov savo kalboje pabrėžė, kad Rytų-Vakarų santykiai vis dar įtempti. Amerika toliau žengia ginklavimosi lenktynių keliu. Jis pažadėjo savo kalboje, kad Varšuvos pakto valstybės neatsiliks nuo Amerikos, neleis jokio JAV pranašumo, bus dedamos pastangos išlaikyti pusiausvyrą.

Irane laužomos žmogaus teisės

New Yorkas. — Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijoje buvo paskelbtas oficialus raportas apie žmogaus teisių padėtį Irane. Raporto autorius — Venecuelos diplomatas Andres Aguillar. Skelbiama, kad revoliucinė Irano vyriausybė toliau laužo kitaminčių žmogaus teises. Komisijoje pasirodė trys iraniečiai, jų tarpe dvi moterys. Jie pasakojo apie savo išgyvenimus Irano kalėjimuose, parodė komisijos nariams savo žaizdų randus. Iranietė, 24 m., papasakojo, kaip revoliucijos sargybiniai nukirto kardu vieną jos koją ir paliko ją gatvėje, manydami, kad ji negyva. Kita rodė cigaretėmis išdegintus jos kūne ženklus. Vyras rodė nupiaustytus kojų pirštus. Jo žmona buvo mirtinai nukankinta.

— Izraelyje rasti du nužudyti jauni arabai. Spėjama, kad juos nužudė žydai naujakuriai.

Vilnių palietė Gorbačiovo valymai

Vilnius. — Tą pačią dieną, kai sovietų komunistų partijos gen. sekretorius M. Gorbačiovas išvyko į Ženevą, Vilniuje įvyko Lietuvos aukščiausiosios tarybos sesija — lapkričio 18 d. Svarbiausias sesijos darbotvarkės punktas buvo: organizaciniai klausimai. Taryba pirmiausia „patenkino" Žaliakalnio deputato A. Barkausko prašymą atleisti jį iš aukšč. tarybos prezidiumo pirmininko pareigų ir paleido jį į pensiją. Jo vieton pirmajam sekretoriui P. Griškevičiui siūlant, taryba vienbalsiai išrinko prezidiumo pirmininku Ringaudą Bronislavą Songailą. Jis gimęs 1929 m., komunistų partijos narys nuo 1953 m., baigęs Lietuvos veterinarijos akademiją. Paskutiniu metu Songaila buvo ministerių tarybos pirmininkas.

Ministerių kabineto nauju pirmininku buvo išrinktas ilgametis Vilniaus miesto komunistų partijos pirmasis sekretorius Vytautas Sakalauskas, gimęs 1933 m., baigęs Kauno politechnikos institutą, partijos narys nuo 1960 m.

Ta pačia proga iš aukšč. tarybos pirmininko pavaduotojos pareigų į pensiją paleista Leokadija Diržinskaitė-Piliušenko. Jos vietą užėmė Vanda Klikūnienė, gim. 1937 m., baigusi Vilniaus universitetą, buvusi švietimo viceministerė, nuo 1976 m. buvusi Vilniaus miesto komiteto antraja sekretore, kultūros veikėja, buvusi Vilniaus moterų darbo ir buities, motinystės ir vaikų apsaugos komisijos pirmininkė. Tom pareigom dabar iš Plungės buvo atvežta D. Obrikienė.

Lapkričio 19 d. įvyko Lietuvos komunistų partijos centro komiteto plenumas. Čia naujasis premjeras V. Sakalauskas išrinktas į centro komiteto politbiurą. Iš jo išmestas „ryšium su išėjimu į pensiją", Antanas Barkauskas. Atleistas ir V. Kardamavičius iš organizacinio partinio darbo skyriaus vedėjo ir kandidato į biuro narius pareigų. Jis buvo ir partijos mandatų komisijos pirmininkas. Dabar jis bus sveikatos apsaugos ir socialinio aprūpinimo komisijos narys. V. Kardamavičiaus vieton paskirtas centro komiteto partinės komisijos buvęs vedėjas V. Beriozovas. O jo vieta partinėj komisijoj teko J. Lukauskui.

Lietuvos „prezidento" Antano Barkausko atleidimo Lietuvoje buvo laukiama nuo rugsėjo mėn. pabaigos, kada Kremliuje aukščiausiosios tarybos prezidiume viešai buvo kritikuojamas Barkauskas ir kiti Lietuvos vadai už „nesiskaitymą" su viešąja opinija ir kitus apsileidimus. Niekas nežino, kodėl Barkauskas nepatiko naujajam Kremliaus vadui Gorbačiovui. Daug metų jis vadovaudavo Sovietų Sąjungos delegacijoms į „neprisijungusias" šalis Afrikoje, Azijoje ar Pietų Amerikoje. Lietuvoje neseniai viešėję turistai pasakoja, jog Vilniuje plačiai kalbama, kad ir pirmajam Lietuvos komunistų partijos sekretoriui P. Griškevičiui gali tekti „išeiti į pensiją", nors jis labai stengiasi „tinkamai pasiruošti ir garbingai sutikti Sovietų Sąjungos 27-tąjį suvažiavimą".

Lapkričio 26 d. Kremliaus aukšč. tarybos prezidiumo pirm. A. Gromyka paskelbė, kad A. Barkauskas atleistas ir iš Sov. Sąjungos aukšč. tarybos pirm. pavaduotojo pareigų. Jas nuo šiol eis Ringaudas Br. Songaila.

Prezidento Herzogo kalba kompartijai

Tel Avivas. — Šį sekmadienį ar pirmadienį Izraelin turi atvykti JAV delegacija, susidedanti iš valstybės departamento, FBI ir kitų pareigūnų. Izraelis pažadėjo sudaryti delegacijai sąlygas susitikti su Rafael Eitan, žvalgybos vadininku, su Izraelio diplomatu Yosef Yagur, buvusiu Izraelio misijos New Yorke nariu ir su Izraelio ambasados Washingtone mokslo attache Ilan Ravid. Jie visi buvo įvelti į šnipo J. Pollardo veiklą Amerikoje.

Izraelio darbo unijų laikraštis „Davar" apgailestauja, kad Izraelio santykiai su JAV žymiai pablogėjo dėl tos šnipų aferos. Valstybės departamentas nutraukęs savo žvalgybos ir tyrinėjimų sekcijos kontaktus su Izraelio diplomatais. Pentagonas atidėjęs Izraelio delegacijos kelionę į Washingtoną svarstyti Izraelio dalyvavimo erdvės ginklų tyrinėjimuose.

Pirmą kartą Izraelio istorijoje valstybės prezidentas Chaim Herzog dalyvavo Izraelio komunistų partijos metinio suvažiavimo atidaryme Haifos mieste. Jis pasakė kalbą, kurioje apeliavo į Sovietų Sąjungą atgaivinti diplomatinius ryšius su Izraeliu.

Sakoma, kad iš komunistinio bloko Vengrija jau nutarusi atgaivinti diplomatinius ryšius. Juos palaikė tik Rumunija. Izraelis greit pasikeis diplomatinėmis atstovybėmis ir su Jugoslavija.

Britai pasitraukė iš Unesco

Londonas. — Britanijos vyriausybė paskelbė, kad nuo Naujųjų metų ji pasitraukia iš Jungtinių Tautų švietimo, mokslo ir kultūros organizacijos UNESCO. Apie pasitraukimą britai pranešė prieš metus laiko. Ta organizacija einanti klaidingais keliais, ji prastai vadovaujama ir administruojama, per daug kišasi į politiką. Iš organizacijos jau pasitraukė JAV.

Paskutiniame metiniame organizacijos suvažiavime Bulgarijoj, UNESCO vadovybė paskelbė visu ketvirčiu sumažintą biudžetą, nes nebebus pinigų iš JAV, kuri duodavo agentūrai ketvirtį lėšų. Dabar ji neteks ir 9 mil. dol., gautų iš Britanijos.

KALENDORIUS

Gruodžio 7 d.: Ambroziejus, Serva, Daugardas, Vėtra.

Gruodžio 8 d.: Sofronijus, Eksuperija, Kaunis, Gedenė.

Gruodžio 9 d.: Restitutas, Leokadija, Vakaris, Irutė.

Gruodžio 10 d.: Melkijadas, Eulalija, Eidimantas, Ilma.

ORAS

Saulė teka 7:03, leidžiasi 4:20.

Debesuota, su pragiedruliais, temperatūra dieną 38 l., naktį 25 l.

Iš Ateitininkų gyvenimo

REDAGUOJA Jonas Žadeikis. Informacinę medžiagą ir nuotraukas siųsti: 4048 W. 91st Pl., Oak Lawn, IL 60453. Tel. 312-424-4150.

Naujas dainos vienetas „Šatrijos balsas" atlieka programą „Ateities" vakare. Iš kairės: V. Venclovaitė, D. Tijunėlytė, Nida Pemkutė prie pianino), D. Polikaitytė, R. Pemkutė, R. Veselkaitė, G. Pemkutė R. Bielskytė ir R. Tijunėlytė.

Nuotr. **Rūtos Musonytės**

TRADICINIS „ATEITIES" VAKARAS

„Ateities" žurnalo vakaras, įvykęs lapkričio 23 d. Jaunimo centre, Chicagoje, sutraukė tikrai labai daug ir gražaus jaunimo. Specialiai šiam vakarui atvyko iš tolimiausių vietovių — Floridos, Tennessee, Toronto, Bostono, Clevelando ir Detroito.

Akademinę dalį pradėjo „Ateities" žurnalo vyr. redaktorė Stasė Petersonienė, padėkodama už gausų dalyvavimą, ypač pasidžiaugė jaunimu.

At-kų federacijos vadas inž. J. Polikaitis sveikino „Ateities" žurnalo redakciją už nueitą kelią ir džiaugėsi jaunų ateitininkų įsijungimu į redagavimą. Dėkodmas redaktorei S. Petersonienei, įteikė jai dovaną.

Dr. A. Razma Lietuvių Fondo vardu pasidžiaugė „Ateities" žurnalo įtaka jaunimui. Skatino ir toliau tuo gražiu keliu eiti. Jis įteikė LF 500 dol. auką.

Dr. A. Damušio ir J. Baužio iniciatyva buvo paminėtas jau senokai praėjęs fed. vado J. Polikaičio gimtadienis. J. Baužys pasakė ilgesnę ir išsamią kalbą. Pažadėjo, kad bus sugiedota „Ilgiausių metų", bet deja, užmiršo. Iš viso, ar iniciatoriams nevertėtų pagalvoti apie rimtesnę programą, geresnėje salėje, gerbiant tautai nusipelniusių asmenybių gimtadienius, vedybinius jubiliejus ir t.t. Ateitininkijai paaukotas 50-ties metų laikotarpis — nėra juokas...

Redaktorė pasidžiaugė, kad šiemet jau buvo galima be maldavimų pasinaudoti kun. dr. J. Prunskio fondo nuošimčiais (920 dol.) premijoms.

Pakvietė redakcijos narę Ramintą Pemkutę pravesti premijų įteikimą, o kun. dr. J. Prunskį įteikti premijas šiems laimingiesiems:

Už fotografijas: R. Musonytei (Chicago), V. Kuprytei (Cicero), J. Daukšai (Toronto), J. Račkauskui (Chicago).

Už poeziją: G. Radvenytei (Los Angeles), D. Grajauskaitei (Hamilton), A. Bankaitytei (Cleveland), A. Palubinskui (Los Angeles).

Už prozą: N. Guzikauskaitei (Brazilija), V. Dundzilai (Wisconsin), E. Baltrušaitytei (Detroit), M. Palubinskaitei (Los Angeles), D. Dirmantaitei (Toronto) R. Navickaitei (Los Angeles), O. Stanevičiūtei (Hamilton), I. Čuplinskaitei ir R. Čuplinskui (Toronto). A. Budrytei (Chicago), I. Šilgalytei (Cleveland), L. Sruoginaitei (New York), D. Petrulytei (Detroit), P. Gražuliui (Detroit), M. Katiliui-Boydstun (Chicago), A. Tijūnėliui (Chicago).

Specialiom dovanom apdovanoti redakcijos nariai: J. Kuprys (Cicero), R. Kubiliūtė (Chicago), G. ir V. Liulevičiai (Chicago), talkininkė A. Jasaitytė (Chicago).

Redaktorė pakvietė atsistojimu pagerbti mirusiuosius „Ateities" redaktorius.

„Ateities" redaktorė St. Petersonienė pakvietė A. Jasaitytę, kad prisegtų gėles mecenatui kun. dr. J. Prunskiui, buvusiam federacijos vadui dr. K. Pemkui, už pasitikėjimą kviečiant ją redagruoti „Ateitį", buvusiems redaktoriams dr. K. Ambrozaičiui, kun. dr. K. Trimakui, J. Baužiui, J. Šoliūnui. Už ilgus metus administravimą I. ir J. Polikaičiams, už ilgų metų „Ateities" žurnalo kalbos prižiūrėjimą J. Masilioniui, K. Pabedinskui, J. Žadeikiui už nuoširdų bendradarbiavimą, J. Žemaitaičiui, svečiui iš Lenkijos.

Dėkojo loterijos aukotojomas dailininkėms M. Stankūnienei, M. Ambrozaitienei ir R. Jautokaitei. J. Damušienei už paskolinimą at-kų ženklo scenai papuošti. Už talką šiam vakarui P. Masilionienei, E. Narutienei, I. Pemkienei, I. Stončienei, M. Tamulionienei, A. Vadeišienei. Už vaišių paruošimą O. Norvilienei, Stulginskio kuopos moksleivėms už patarnavimą prie stalų ir ištroškusių vaišintojams K. Rožanskui ir A. Matuliui. Šviesų derintojui Vytui Pliopliui.

A. Žlioba pranešė, kad L. Palubinskas (Chicago) ir S. Vaišnys (New Haven, Conn.) skiria ateinantiems metams konkursui 500 dol.

Priešais didžiąją salę klasėje vyko studentų fotografų paroda: R. Musonytės (Chicago), V. Čuplinsko (Toronto) ir V. Venclovaitės (Chicago).

Sekė meninė programa. Ją pravedė A. Jasaitytė, pakviesdama iš Detroito atvykusį studentą M. Gražulį. Jis violenčele, palydint fortepionu muz. M. Motekaičiui, atliko Faure „Elegiją". Jo sugebėjimas gražiai valdyti instrumentą ir perduoti švelnią muziką visus romantiškai nuteikė. Studenčių ansamblis, specialiai šiam vakarui susibūręs, „Šatrijos balsas" — (R. Bielskytė, R. Veselkaitė, G. Pemkutė, R. Pemkutė, V. Venclovaitė, D. Polikaitytė, R. Tijūnėlytė, D. Tijūnėlytė, palydint fortepionu N. Pemkutei), padainavo: „Dar nežinia" (muz. M. Noviko, žodž. A. Saulyno), „Devynabalsė" (muz. N. Noviko, žodž. A. Saulyno), „Tėvynę prisiminus" (muz. St. Gailevičiaus, pritaikymas St. Sližio) Šią dainą jos dedikavo kun. dr. J. Prunskiui. „Nemunas" (muz. Viltenio), „Žingsniai" (muz. M. Noviko, žodž. V. Barausko). Šią dainą dedikavo St. Petersonienei ir jai įteikė gėlių už jaunimo žurnalo „Ateities" redagavimą.

Taip pat Raminta Pemkutė įteikė buvusio federacijos vado dr. K. Pemkaus dovaną su laišku.

Jaunos studentės savo nuoširdžiu, švelniu ir darniu susidainavimu visus maloniai nuteikė. Joms teko gausūs plojimai. Linkėtina joms ir toliau lietuviškų dainą tęsti.

Po programos kun. dr. J. Prunskiui sukalbėjus maldą, gardžiai pasivaišinta. O. „Liepsnos" orkestras (P. Aleknos, A. Pabedinsko, E. Saulio ir V. Liutiko) linksmino jaunimą iki vėlyvo vakaro.

Nuotaika buvo pakili. Labai gražiai ir kultūringai pilna salė jaunimo linksmai praleido puikų vakarą. Pagarba redaktorei už parodytą meilę jaunimui ir visam redakcijos kolektyvui.

Šatrija

VYRIAUSIOS „ATEITIES" REDAKTORĖS STASĖS PETERSONIENĖS ATSISVEIKINIMO ŽODIS

Pasinaudosiu Brazdžioniu: „Man duotas žodis, laisvas, paskutinis..." Džiaugiuosi jus visus čia matydama. Ačiū, kad atvykote, ypatingai šaunusis jaunime, mūsų žiedas ir mūsų ateitis.

Ateitininkai — jaunųjų sąjūdis. Tas sąjūdis ir įkurtas jaunų žmonių, entuziastų, idealistų, Dievo ir Tėvynės mylėtojų.

Kauno moksleivių laikraštėlis „Ateitis" rankraščio teisėmis redaguotas moksleivio Bizausko. Prie „Draugijos" žurnalo prisiglaudusi „Ateitis" 1911 m. redaguotas studentų.

Ir mes čia išeivijoje didžiuokimės tais jaunuoliais, kurie ateina į ateitininkų eiles šiais pasimetimo, vertybių sumaišymo, seksinio ir šeimyninio palaidumo laikais. Mylėkime juos, už klaidas negramzdinkime, o nepataikaudami kelkime.

Niekas taip neveikia jauno žmogaus kaip pavyzdys. Tegul jie man atleis, kad aš nuklysiu į savo jaunystės prisiminimus iš susitikimo su Nepriklausomos Lietuvos ateitininkų elitu. Mano amžius leidžia atsiminimuose paklajoti.

Su prof. Dovydaičiu: — atvažiuoju į moksleivių ateitininkų konferencija, aišku, slaptą, Kalėdų atostogų metu. Po konferencijos prof. Dovydaitis mane, penkiolikmetę mergelę iš Žemaitijos kaimo, vedžioja visą pusdienį po Kauną, rodo žymesnes vietas. Valgome pietus Valgio valgykloje, kadangi aš daugiausia tyliu ir klausausi jo pasakojimų, jis man sako: „Čiulbėk, dukrele, čiulbėk, pasisakyk visus savo rūpesčius".

Su prof. Pakštu: — jau studentė būdama skubu gatve. Girdžiu kažkas šaukia mane vardu. Sustojo automobilis. „Nusipirkau naują forduką, važiuoju išmėginti, sėsk, čia dar yra vietos", — sako prof. Pakštas.

Prezidento Stulginskio žmona iš savo ūkio Jokūbavo kartą rašo: „Jau išsirpo braškės, atvažiuok Stasele".

O susitikimai su šventuoju kun. Lipniūnu! Jo žodis lydi visą gyvenimą. Visa tai ką minėjau liks gražiausi prisiminimai. Tai tik stiprybės versmės įvairiose situacijose. Tai vis ateitininkijos pirmūnai spinduliavę meile ir krikščioniškąja demokratija. Ar mes, kurie susitinkame su šių laikų jaunimu, paliksime jiems tą patį? Ar jie jaučia mumyse atramą ir atgaivą? Ar jie gali pas mus ateiti, kaip Mačernis sako, „apnuoginta širdim?"

Šie jubiliejiniai ateitininkų metai tebūnie ir mūsų rekolekcijos metai, ir šis malonus vakaras mūsų meilės sekminės. Aš tikiu, kad ir ateityje „Ateites" žurnale spinduliuos meilės žodis, pats didžiausias Viešpaties prisakymas. Ir kad mūsų ateitininkiškasis gyvenimas būtų toksai, kad istorija apie mus galėtų pasakyti „tai žmonės iš didžiosios raidės".

Stasė Petersonienė

SUTIKIME NAUJUS METUS ATEITININKŲ NAMUOSE

Nauji Metai jau čia pat. Visur būna gerai, bet savuose namuose geriausia. Tad, Mieli Ateitininkai, į jus kreipiasi Ateitininkų namų naujoji taryba, kviesdama į Naujų Metų sutikimą Ateitininkų namuose, šių metų 31 d. 8 val. v.

Ši nauja taryba ruošia — kviečia, bet be Jūsų visų ateitininkiškos meilės ateitininkiškiems reikalams, visokios tarybos ar valdybos bus bejėgės. Būtinai, jeigu norime, kad kas nors įvyktų, reikia kiekvienam prisidėti, tapti savo idėjų dalyviu.

Ateitininkams ne viena organizacija gali pavydėti, tikrai tarsi Dievo dovanos šių namų sumanytojams — pradininkams, ypač jų steigėjai Elenutei Razmienei didelių darbų ir pasiaukojimo.

Šių dienų lietuvių tarpe didžiausia sensacija tai naujas lietuvių centras Lemonte jau virsta realybe, tame centro viduryje, Ateitininkų namai. Ar gali būti kas geresnio? Tad džiaukimės ir Ateitininkų tarybos kvietimu dalyvaukime tuose namuose Naujų Metų sutikime. Ateitininkų namų taryba, kurią sudaro šie asmenys: inž. Algis Kazlauskas — pirm., telef. 349-1911, dr. A. Razma,Jr. — vicepirm. 361-3728, darbo 425-8000, A. Kamantienė — sekr., telef. 960-3497, A. Pargauskas — iždin. — 361-2817, Rasa Šoliūnaitė-Poskočimienė, M. Tamulionienė, Izabelė Stončienė, P. Domanskienė, A. Ostis advokatas, Linas Gylys.

Ateitininkų namai yra 127 St. ir So. Archer, Lemont, 60439. Jaunimo stalus organizuoja dr. A. Razma ir kviečia jaunimą dalyvauti. Rezervuokite bilietus iki gruodžio 20-22 dienos. Skaičius dalyvių būtinas maisto užsakymui.

Visų laukia Ateit. namų taryba

P.S. Bilietai gaunami pas visus tarybos narius.

ATEITININKŲ KŪČIOS JAUNIMO CENTRE

Sekmadienį, gruodžio 22 d., 4:30 val. Jaunimo centro mažojoje salėje įvyksta Chicagos ateitininkų kūčios. Kasmet ateitininkų šeima susėda prie bendro kūčių stalo, kartu meldžiasi ir kalėdines giesmes gieda. Tradicinius kūčių valgius paruoš gabioji šeimininkė Ona Norvilienė. Yra svarbu iš anksto žinoti apie tikslų dalyvių skaičių, todėl prašome jau dabar sau ir savo šeimos nariams rezervuoti vietas ateitininkų kūčiose. Vietą užsakome skambindami **Irenai Polikaitienei** 434-2243, arba **Alinai Vadeišienei** 847-5840. Rengėjai prašo vietas rezervuoti jau dabar. Kūčias ruošia kartu Chicagos moksleiviai, studentai ir sendraugiai ateitininkai.

STUDENTŲ ŽIEMOS KURSAI

Studentų Ateitininkų centro valdyba organizuoja žiemos kursus Vermonte — Bishop Booth Conference Center, Burlington, nuo gruodžio 26 d. iki sausio 1 d. Programoje — paskaitos, slidinėjimas ir Naujų Metų sutikimas. Kviečiamas rimtas lietuviškas jaunimas. Mokestis už savaitę tik 110 dol. Slidinėjimas — atskirai. Daugiau informacijų norint, skambinti **Algirdui Lukoševičiui** tel. 718-849-6083.

Garbės stalas „Ateities" vakare. Iš kairės: J. Žemaitaitis, dr. J. Meškauskas, dr. J. Meškauskienė, inž. K. Pabedinskas, vysk. V. Brizgys ir Ateitininkų federacijos vadas inž. J. Polikaitis.

Nuotr. **Rūtos Musonytės**

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS–161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society. Second class postage paid at Chicago, IL.

Postmaster: Send address changes to Draugas 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Subscription Rates $53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. $53.00. Foreign countries $53.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	$53.00	$30.00	$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	$53.00	$30.00	$20.00
Užsienyje	$53.00	$30.00	$20.00
Kitur — Amerikoje	$53.00	$30.00	$20.00
Savaitinis (Šeštad. pried.)	$30.00	$19.00	—

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30—4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

Dr. Romualdas Povilaitis
DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokai į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DANTŲ GYDYTOJAS
Pensininkams nuolaida
2436 W. Lithuanian Plaza Court
Chicago, Illinois 60629
Tel. 925-8288
Valandos pagal susitarimą

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiad. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimui skambint 436-5566

Dr. Tumasonio ofisą perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2—7. Antr. ir ketv. 9—12. Penkt. 11–

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUS LIGOS IR ODOS CHIRURGIJA
(augliai nuimami ofise).
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val.: pirm., antr., ketv., penkt. nuo 12 iki 6 v.v.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
SPECIALYBĖ VIDAUS IR KRAUJO LIGOS
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydimas
5540 S. Pulaski Road. Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Pirm., antr., ketv. ir penkt.

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — VIDAUS IR PLAUČIŲ LIGOS
2636 W. 71st St. Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel.: 636-2992
Valandos pagal susitarimą

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvis gydytojas
3925 West 59th Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak.
Treč. ir šešt. uždaryta

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val.: antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Šešt. pagal susitarimą.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

DR. ARVYDAS J. DAILIDĖ
DANTŲ GYDYTOJAS
2555 W. Lincoln Hwy. (Hwy. 30)
Olympia Fields, Ill.
Tel. 748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KYRAS
DR. LAURA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJOS
2659 W. 59 St. Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą

776-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 So. Albany Ave., Chicago
Val. antr. ir penkt. 3 - 5
kitos pagal susitarimą.

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKŠA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. IRENA KURAS
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Ofs. tel. 586-3166; namų 301-3772
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr. ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

Nekaltas Prasidėjimas —

PASLAPTIS ŽMOGUI

Neseniai įvesta (1854 m.), bet seniai tikima tikėjimo tiesa, kad Marija išvengė žmogiško paveldėjimo — pirmapradės sutepties. Nors Marija buvo tik žmogus, atėjo į pasaulį kaip žmogus, buvo pagimdyta tėvų kaip kitos mergaitės, bet ji buvo skirta būti Dievo Sūnaus motina. Taigi ir jos kelias į žmonių tarpą turėjo būti nepaprastas, skirtingas, išimtinis. Ji buvo žmogus, moteris, bet ji nebuvo skirta tik žmogiškiems uždaviniams, kuriems skirtas kiekvienas žemėje gimęs kūdikis. Ji buvo skirta atnešti pasauliui Išgelbėtoją, nuo amžių pažadėtąjį Pasiuntinį, kuris išgelbės žmoniją, parodydamas jai naujus gyvenimo kelius ir atnešdamas naują mokslą. Ji buvo skirta pagimdyti, išauginti ir į žmonių tarpą įvesti Dievo Sūnų Jėzų Kristų.

Apie Marijos nekaltą prasidėjimą kalbama, kai ši tikėjimo tiesa buvo paskelbta. Apsireiškusi Liurde Marijai Bernadetai save pavadino „Nekaltu Prasidėjimu", neminėdama net kito vardo. Ji kaip nekaltai pradėta buvo garbinama jau nuo seniai. Jos vardu buvo steigiamos vienuolijos, (pvz. prieš daugiau kaip 300 m. Marijonai), būreliai, kurie meldėsi, kad Nekaltas Prasidėjimas būtų paskelbta tikėjimo dogma, kad jos šventė būtų įvesta visoje Bažnyčioje, kad Marijos, kaip Dievo Motinos, pranašumą galėtų lengviau pastebėti visi žmonės. Per Mariją ir jos skirtingą atėjimą į pasaulį žmonės gali geriau pažinti ir Jėzų Kristų, kaip Dievo Sūnų, atėjusį, kaip apaštalas Paulius sako, laiko pilnybėje, tai yra, kai Dievas savo planuose buvo nusprendęs savo Pasiuntinį atsiųsti.

Žmogus tik didelėmis pastangomis gali pasiekti tobylumo, kuris jį išskirtų iš kitų jo aplinkoje esančių žmonių, Dievas savo pasireiškimui nereikalingas žmonių pagalbos. Jis pats iš anskto numato, iš anksto paruošia, iš anksto sudaro aplinkybes, kurios atskiria dievišką veikimą nuo žmogiško. Parinkdamas Mariją būti savo Sūnaus motina, ją apdovanojo nekaltumu, tai yra savo malone apsaugojo nuo tos paveldimos nuodėmės, kurią visi žmonės, kilę iš nusikaltusių Adomo ir Jievos, savyje atsineša.

*

Nekaltas Prasidėjimas neturi ko nors ypatingo, jeigu žmogus tiki Dievo išmintį, galybę, teisingumą, meilę. Žmogus žemėje ne viską supranta, kas darosi aplink jį, juo labiau kas darėsi tolimoje praeityje, kada atsirado pirmasis žmogus, apdovanotas protu ir laisva valia, galįs atskirti bloga nuo gero, nusikaltimą prieš savo Kūrėją ir prieš save patį. Dabarties žmogus galvoja pagal savo laiką ir savo laiko sąvokomis. Ne taip galvojo žmogus prieš tūkstantį metų, dar skirtingiau prieš kelias dešimt tūkstančių metų. Ir pirmieji mūsų tėvai galvojo savo supratimu, veikė savo laisva valia, elgėsi pagal tai, kas atrodė jiems geriau, negalvodami, kad tai, ką jie padarys, pasiliks visiems jų palikuonims.

Kodėl taip jie padarė, kodėl taip jie galvojo apie gėrį ir blogį, dabar mes negalime atsakyti. Tai yra paslaptis žmogui, dabar gyvenančiam ir dabarties išmintimi bei patirtimi galvojančiam. Tai žino tik Dievas, žmogaus Kūrėjas, kuris norėjo atsiųsti savo Sūnų į žemę pagyventi tarp žmonių, kad žmonės per jį geriau pažintų patį Kūrėją, jame matytų savo dangiškąjį Tėvą, kuris žmones, net nusidėjusius ir jam neklusnius, gelbi ypatingu būdu — savo Sūnaus žemišku gyvenimu, jo persekiojimu, jo kančia ir gėdinga to laiko mirtimi ant kryžiaus. Tai vėl žmogui paslaptis, bet nepaslaptis Dievui, kuris nuo amžių tai pramatė ir tai patvarkė.

Marijos Nekaltas Prasidėjimas — išimtis tarp gimusių žemėje žmonių buvo paties Dievo patvarkyta. Jis vienas galėjo sulaikyti paveldimą sutepimą, dėl kurio žmogus nekaltas, nes jis pats sąmoningai nenusidėjo, bet vis dėlto jis praradęs dvasinius turtus, kuriuos turėjo paveldėti iš savo tėvų, šiuo atveju iš pirmųjų ir po jų ėjusių tėvų. Marija tos sutepties neturėjo, nes ji buvo skirta ne žemės misijai, bet žemėje Dievo misijai atlikti. Kad Dievas tai padarė, vėl paslaptis yra žmogui, paslaptim liks iki to dvasinio pakilimo, kuris po mirties yra paskendimas Dievuje.

*

Kodėl Marijos Nekaltas Prasidėjimas buvo kaip tikėjimo tiesa taip vėlai paskelbta? Gal todėl, kad ji nebuvo svarbi pirmiesiems krikščionims, kurie Mariją kaip Dievo gimdytoją — Theotokos — jau paskelbė prieš daugiau kaip pusantro tūkstančio metų. Krikščionys tikėjo Marijos žmogiškumu ir jos žmogišku tobulumu, kuris tiko jai būti Dievo Sūnaus motina. Šalia Jėzaus, kaip Dievo ir žmogaus, Marija buvo garbinama nuo pat pradžios visų krikščionių, išskyrus heretikus, kurie ieškojo kitų kelių, negu nurodė Kristus, — Kristaus mokslo jie pakankamai nepažino.

Šios dogmos prireikė tik tada, kai teologai ir paprasti pamaldūs žmonės negalėjo išsiaiškinti, kaip švenčiausias Dievas galėjo paimti kūną iš suteptos moters, paveldėjusios iš savo tėvų tuos nusikaltimus, kuriuos padarė žmonijos tėvai savo neklusnumu. Ilgai aiškinosi ir tokie didieji teologai, kaip šv. Tomas, šv. Bonaventūra, Duns Skotas ir kiti. Pati Marija padėjo išspręsti šį klausimą, apsireikšdami nemokytai, paprastai mergaitei Liurde ir padarydama stebuklus, kurių negalėjo daryti žmogus, o tik Dievo pasiuntinys.

Po ilgų svarstymų, maldų ir pažadų Marija buvo paskelbta prasidėjusi be jokios sutepties, neprarasdama tuo nei savo žmogiškumo, nei savo galėjimo tapti motina. Ir tai padarė tik Dievas, kuris iš anksto jai užskaitė savo Sūnaus — antrojo Trejybės Asmens — nuopelnus, kurie buvo žmonių tarpe, bet dieviškos vertės. Ir Mergelės Marijos Nekaltas Prasidėjimas, dabar padarytas visuotine šventė, švenčiama gruodžio 8 d., yra ne jos pačios nuopelnas, bet pridėtas jai tobulumas dėl būsimo paskyrimo tapti Jėzaus Kristaus motina.

Marijos garbinimas nėra jos sudievinimas, bet pripažinimas, kad ji buvo paruošta būti Dievo Motina žemėje, paskui ir danguje. Tos garbės ir tos paskirties iš jos nė amžinybėje Dievas neatėmė. Jos pačios žodžiai šiandien Nekalto Prasidėjimo šventėje labiausiai tinka: „Štai, nuo dabar visos kartos vadins mane palaiminta. Nes didelių dalykų padarė man Galingasis, kurio vardas šventas" (Lk.1,48-49).

Pr. Gr.

BALFO KILMEI IR VEIKLOS PRADŽIAI ATSIMINTI

(Tęsinys)

JUOZAS B. LAUČKA

1944 metų sausio 18 dieną šeši būsimo fondo steigimo iniciatoriai atvyko į Washingtoną, į PWRCB apklausinėjimą, kurio metu jie išdėstė Amerikos lietuvių vieningą ryžtą pagelbėti karo nuteriotai Lietuvai ir jos pabėgėliams, nežiūrint, kur jie bebūtų. Delegaciją sudarė kan. J. Končius, adv. Antanas Olis, Leonardas Šimutis, adv. Nadas Rastenis, adv. Fortunaras Bagočius ir Juozas B. Laučka. Delegacijos tikslas buvo įtikinti prezidentinę šalpos kontrolės tarybą, kad Lietuvai ir jos pabėgėliams reikia atskiro, savarankaus šalpos fondo. Prezidentinės tarybos (PWRCB) pirmininkas ambasadorius Joseph Davies net aštriai įtaigojo, kad Amerikos lietuviai turėtų dirbti išvien su Russian War Relief. Į jo argumentus atsakyta santūriai, bet kietai. Kiekvienam delegacijos nariui teko pasisakyti skirtingais fondo steigimo reikalingumo klausimais. Daugiausia argumentavo kan. Končius ir adv. Olis. Nors šios tarybos teigiamo sprendimo galimybe tuo metu kiek abejota, ypač turint dėmesyje jos pirmininko Davies aiškų nepalankumą, visi mūsų delegacijos nariai po apklausinėjimo vieningai sutarė, nieko nedelsiant, kviesti steigiamąjį jungtinio Amerikos lietuvių šalpos fondo susirinkimą Chicagoje.

Ir taip 1944 metų kovo 25 dieną Chicagoje įvyko steigiamasis susirinkimas (Morrison viešbutyje), kuriame dalyvavo visų grupių sutarta narių — steigėjų sudėtis — 21 atstovas. Jo dalyviai buvo katalikų, tautininkų, sandariečių ir socialistų vadovybių parinkti asmenys. Susirinkime labai aktyviai reiškėsi ir jo garbės svečias, Lietuvos konsulas dr. Petras Daužvardis, jau anksčiau labai uoliai dalyvavęs atskiruose pasitarimuose dėl Balfo įsteigimo.

Susirinkimą pradėjo Altos pirmininkas Leonardas Šimutis, pakviesdamas adv. Antaną Olį pasakyti atidarymo žodį. Olis kvietė visus be jokių „šlovinimų" ir „laurų" ieškojimo, kaip jis sakė, imtis sutarto darbo. Susiorganizavimas posėdžio eigai praėjo greitai ir sklandžiai. Bendrapirmininkais išrinkti prel. Ignas Albavičius, adv. F. Bagočius ir adv. Ant. Olis, sekretoriatan — Nora Gugienė ir redaktoriai Kazys Karpius ir Juozas B. Laučka.

Pirmiausia tartasi dėl steigiamos organizacijos vardo ir įstatų. Pateiktasis įstatų projektas priimtas pagrindu ir paliktas atskirai komisijai galutinai suredaguoti. Nutarta pasivadinti United Lithuanian Relief Fund of America — Bendruoju Amerikos lietuvių šalpos fondu, trumpai vadinant Balfu.

Pirmoji valdyba išrinkta vienbalsiai: pirm. kan. Juozas Končius, vicepirm. prel. Albavaičius, adv. Olis ir Veronika Količienė (iš Pittsburgho), gen. sekr. Nora Gugienė, ižd. dr. A. Zimontas. Netrukus valdyba papildyta vicepirm. adv. Rasteniu ir finansų bei protokolų sekr. Laučka. Prel. Albavičiui atsisakius iš valdybos, jo vieton išrinktas prel. Jonas Balkūnas. Šie papildymai ir pakeitimai padaryti veiksmingesnio darbo sumetimais, nes įstaigos centru pasirinktas New Yorkas, norėta, kad daugiau valdybos narių būtų iš tos apylinkės.

Adv. Olio rūpesčiu, Balfas inkorporuotas Illinojaus valstijoje jau balandžio 1 d. Končius, Olis, Balkūnas ir Rastenis vėl vyko į Washingtoną žodžiu painformuoti PWRCB apie lietuvių fondų sutelkimą į Balfą ir paprašyti paskubinti įregistravimą. 1944 m. balandžio 13 dieną Balfas įregistruotas toje prezidentinėje karo šalpos priežiūros taryboje. Bet tai buvo tik pirmas žingsnis patekimui į Tautinį karo fondą (NWF).

Prof. dr. Liucija Baškauskaitė, Los Angeles universiteto antropologijos katedros vedėja, skaitė paskaitą PLB surengtoje tautinio sąmoningumo ugdymo konferencijoje ir Mokslo ir kūrybos simpoziume Chicagos Jaunimo centre.

Veiklos kliūtys

Kliūčių netrūko, lietuviai komunistai bandė pastoti kelią, bet Balfas turėjo ir daug draugų. Pirmiausia reikėjo lėšų būtiniesiems veiklos plėtimo reikalams. Pirmoji paramos suma gauta iš Altos — 250 dolerių. Netrukus Amerikos vyskupų centrinė įstaiga (NCWC) atsiuntė 5,000 dol. Po to Susivienijimas lietuvių Amerikoje davė 2,000 dol. Tai pačios pirmosios paramos kregždės. Atskirai Balfui pritarimą pareiškė JAV Atstovų rūmų daugumos vadovas John McCormack, buvęs demokratų partijos pirmininkas ir Roosevelto vyriausybės narys James A. Farley ir kiti žymūs amerikiečiai, rekomenduodami Balfą į NWF narius. Taigi NWF vadovybė negalėjo nepastebėti plačios paramos lietuviškam fondui.

Balfą pilnateisiu nariu NWF priėmė liepos 21 dieną, prikergdamas ir dvi sąlygas: jokio šališkumo Lietuvos politinės ateities atžvilgiu ir surinksimos gėrybės siųstinos Lietuvai per Russian War Relief, jeigu jų pristatymas į Lietuvą bus užtikrintas.

(Bus daugiau)

Rimties valandėlei

BALSAS TYRUOSE

Antrajam advento sekmadieniui skirtoji evangelijos kalba apie Joną Krikštytoją, kuris dykumoje pradėjo skelbti atgailą ir atgailos krikštu nuplauti nuodėmes Jordano upės vandenyje. Jis save pavadino tyruose šaukančio pavadino tyruose šaukiančio balsas: taisykite Viešpačiui kelią, išlyginkite jam takus! Kiekvienas slėnys tebūna užpiltas, kiekvienas kalnas bei kalnelis — nulygintas, Kreivi keliai taps tiesūs, o duobėti — išlyginti. Ir visi žmonės išvys Dievo išgelbėjimą" (Lk.3,4-8). Tie žodžiai buvo žmonėms suprantami, nes jų garbingojo pranašo Izaijo žodžiai, kuriuos jis seniai buvo pasakęs išrinktajai tautai. Tik Jonas dabar pritaikė ateinančiam Išgelbėtojui Jėzui Kristui, nors jis dar nebuvo pradėjęs skelbti savo mokslo.

Šv. Jonas skelbė savo mokslą — atgailos mokslą ir krikštijo nusidėjusius ir atgailojančius vandens krikštu. Jis buvo pats atgailotojas, nes vilkėjo tik kupranugario plaukų apsiaustu, kuris buvo aštrus ir nepatogus, buvo susijuosęs šikšniniu diržu, kuris varžė jo kūną. Jis gyveno tyruose, valgė laukinių bičių medų ir skėrius, kaip apie jį rašo evangelijos ir kalba padavimai. Jis pats davė atgailos pavyzdį tiems, kurie turėjo atgailoti.

Iš tikrųjų jis rengė kelią tam ateinančiam Dievo nuo amžių pažadėtam ir daugelio laukiamam Pasiuntiniui, kuris žmones turėjo išmokyti tikrojo gyvenimo, nurodyti tikruosius kelius į amžinybę, parodyti Dievą savyje ir vėliau atsiųsti Tėvo ir Sūnaus Dvasią, kuri vadovautų jo įsteigtai Bažnyčiai, kuri veiktų kiekviename žmoguje pagal jo prigimtį, pašaukimą ir talentus.

Net ir Jėzus nuėjo pas Joną ir paprašė jo pakrikštyti Jordano upėje. „Bet Jonas neleido jo, sakydamas: Aš turiu būti tavo pakrikštytas, o tu ateini pas mane? Jėzus gi atsakė ir jam tarė: Leisk dabar, nes taip mums pridera įvykdyti visą teisybę. Tuomet jis jam leido. Pakrikštytas Jėzus tuojau išėjo iš vandens" (Mt.3,14-16). Ir tada pasigirdo balsas iš dangaus, kad štai šis yra dangaus mylimasis Tėvo sūnus...

Šiam sekmadieniui taikomi ir šeštojo šimtmečio prieš Kristaus gimimą pranašo Barucho žodžiai pirmajame skaityme: „Nusivilk, Jeruzale, gedulo bei vargo drabužį ir apsirenk puošniaisiais rūbais garbės, kurią tau amžiams suteikia Dievas. Užsivilk jo teisybės apsiaustą, užsidėk ant galvos Amžinojo šlovės karūną, nes tavo spindėjimą Dievas nori parodyti visam pasauliui po dangumi. Dievas visiems laikams tau suteiks vardą „Teisybės taika ir Dievo baimės garbė" (Bar.5,1-3). Tai kalba pranašas, interpretuodamas pranašą Jeremiją, apie ateinantį pasaulio Išganytoją. Jis dar jo tiesiogiai nesupranta, jis dar jam tėra tik Dievo šviesa, karūna, baimės garbė, bet prieš jį turi nusivilkti vargo ir gedulo drabužius kiekvienas, kuris laukia geresnių laikų.

Išrinktoji tauta ir ne tik ji laukė Išganytojo, nors jo veidas jo atėjimas, jo gyvenimas buvo daugeliui neaiškus. Jo laukė vienu ar kitu būdu pasirodant, gimstant, ateinant iš nežinios, bet jo laukė žmonija, kuri norėjo, kad jos gyvenimas pasikeistų. Ir adventas parinktomis vietomis iš Šventojo Rašto parodo tik tą laukimą, tą ilgesį, kurį žmonija įvairiais būdais išreiškė. Šv. Jonas tebuvo tik tyruose šaukiančio balsas, nors jis atėjo Jėzui paruošti kelius ir žmones, kad jie juo galėtų sekti, jo mokslą geriau suprasdami.

Apaštalas šv. Paulius džiaugiasi laiške Pilypiečiams, kad jie seka Kristumi, kurį sekti išmokė Paulius, atvesdamas juos į krikščionišką kelią, tai yra naują kelią, kuris jau buvo Jėzaus Kristaus nurodytas. Šv. Paulius kalba: „Dievas gali paliudyti, kad aš jūsų visų pasiilgau Kristaus Jėzaus nuoširdumu. Ir dabar aš meldžiu, kad jūsų meilė vis augtų ir augtų pažinimu ir gausia patirtimi, kad jūs mokėtumėte pasirinkti, kas vertingiau, kad būtumėt tyri ir be priekaišto Kristaus dieną, pilni teisumo vaisių per Jėzų Kristų Dievo garbei ir šlovei" (Pil.1,8.11). Bažnyčia nori iš visų krikščionių, kad jie lauktų Jėzaus Kristaus atėjimo šventės tyri ir nesutepti, apsivilkę dorybių drabužiais ir pasipuošę gerais darbais.

— *A. Dls.*

KARO METU 1941-1944

Ištrauka iš atsiminimų

1 J. VAIČELIŪNAS

1941 m. spalio 10 d. grįžau iš vokiečių nelaisvės. Kurį laiką gyvenau savo tuolaikinėje tėviškėje Psavalyje, kur turėjau penkių kambarių namuką. Jame gyveno mano motina, du broliai ir sesuo. Kurį laiką taisiau sveikatą, nes nelaisvėje buvau gerokai nustojęs svorio.

Aš buvau laimingas, kad iš nelaisvės grįžau su pirmaisiais transportais. Kai kurie mūsų draugai nelaisvėje buvo išlaikyti dar penkis mėnesius ir žiemos metu. Jie iš nelaisvės grįžo patinę. Su vienu iš jų — ltn. Karosu — kalbėjausi Panevėžyje 1942 m. kovo pabaigoje. Jam pasakiau, kad 1941 m. prie Kūčių stalo prisiminiau ir savo draugus, likusius nelaisvėje. Jis pasakė, kad jie tą Kūčių vakarą lindę pro spygliuotų vielų tvorą pasivogti kiek bulvių. Jo kūnas ir dabar dar buvo sutinęs, nors jis iš nelaisvės grįžęs prieš tris savaites.

Pabuvęs keletą savaičių namie, pradėjau ieškoti darbo. Juk reikėjo turėti pragyvenimo šaltinį. Tiesa, man buvo pasiūlyta vadovauti vienam lietuvių batalionui, kurių keli buvo vokiečių kariuomenės užnugarinėje tarnyboje. Tai buvo batalionai sudaryti iš pabirusio lietuvių teritorinio korpo, kuris buvo bolševikinės kariuomenės sudėtis. Esą, bataliono vadas į mėnesį gaunąs 3000 rublių — 300 markių ir visą karinį išlaikymą. Nuo tos tarnybos susilaikiau. Išbuvęs apie 4 mėnesius vokiečių nelaisvėje, nebuvau entuziastas vokiečių atžvilgiu. Pamačiau, kad ir vokiečiai kariauja tik dėl savo, o ne dėl kitų tautų gerovės. O ir visos lietuvių tautos entuziazmas vokiečių atžvilgiu buvo kritęs, palyginus su tomis nuotaikomis, kokios buvo pirmomis vokiečių-sovietų karo dienomis. Tik, anot vieno tautiečio, „prie vokiečių dargalima gyventi, o prie bolševikų — pragaras".

Panevėžio miesto valdyboje

Buvau manęs kur nors gauti kalėjimo viršininko pareigas, bet man tas nepavyko. Tarnybą gavau Panevėžio miesto valdyboje, prekybos ir pramonės skyriuje. Buvau paskirtas dirbtuvių inspektorium — instruktorium. Tam skyriui priklausė Staniūnų dvaras, miesto daržininkystė, kuri buvo prie Raguvos kelio, stalių dirbtuvės, metalo dirbtuvė, Hokušo metalo liejykla, kurioje buvo liejamos smulkesnės mašinų dalys, miesto pirtis, transporto kontora ir Surdegio durpynas. Berods, Panevėžio miesto valdybai laikinai priklausė ir spaustuvė. Pirtis vėliau buvo išnuomuota.

Prekybos-pramonės skyriaus vedėjas buvo ats. plk. ltn. V. Sakalas. Vėliau, kai jis kartą susikirto su burmistru, jis išėjo tarnauti į Lietūkį, o to skyriaus vedėju buvo paskirtas agr. V. Mickus.

Prekybos-pramonės skyriui priklausė ir miesto viešbučiai, valgyklos ir kortelių biuras. Valgyklų-viešbučių inspektorium — instruktorium buvo M. Bačiulis, o vėliau — V. Mačiulienė, komunistų nužudyto dr. S. Mačiulio našlė. Ji taip pat turėjo tarnauti, nes jos dideli namai Panevėžyje buvo užimti vokiečių karo komendantūros, o Smilgių valsčiuje esantis Pajulių dvaras dar buvo vokiečių nuosavybėje. Po metų ji dvarą atgavo. Greičiausia, kad toje srityje jai padėjo Panevėžio vokiečių komendantas kpt. Harm. Šiaip gi vokiečiai lietuviams ne tik dvarų, bet ir didesnių ūkių nenorėjo grąžinti.

Prekybos-pramonės inspektoriai — instruktoriai į mėnesį gavo po 150 markių. Už tuos pinigus juodoje rinkoje buvo galima nusipirkti šešis kilogramus lašinių. Mačiulienės dukros, kurios studijavo Kauno universitete, juokėsi, kad jų motina į mėnesį gauna tik 150 menkaverčių vokiškų markių, kai Lietuvos laisvės laikais jų tėvas kartais per dieną uždirbdavęs 150 vertingų litų.

Mano pareiga buvo kartas nuo karto aplankyti tas miesto įmones, patikrinti jų veikimą, parūpinti joms medžiagos. Tekdavo rašyti pareiškimus medžiagų gavimo reikalais. Tuos pareiškimus tvirtindavo burmistras. Su tais pareiškimais dar tekdavo vykti į Kauną, kad jie būtų patvirtinti vokiečių generalkomisariato ir, jei buvo galima, Kaune nupirkti ir parvežti gautas medžiagas. Tuo tikslu beveik kas savaitę į Kauną važiuodavo miesto valdybos sunkvežimis.

Metalo dirbtuvę medžiagomis aprūpindavo vokiečiai, nes joje daugiausia būdavo atliekami vokiečių kariuomenės užsakymai. Didžiausias iš tų darbų buvo ratų bei vežimų apkaustymas.

Kitose pareigose

Nors visą laiką buvau įmonių inspektoriaus — instruktoriaus etate, bet kartais tekdavo pabūti ir atskiros įmonės vadovo pareigose. 1942 m. pradžioje buvo suorganizuota Panevėžio miesto valdybos transporto kontora. Buvau paskirtas jos vedėju. Jai priklausė visi Panevėžio miesto gyventojai, kurie turėjo arklį. Jie būdavo įpareigojami atlikti kai kuriuos transporto darbus: malkų vežimas ir pan., jei jie nebuvo pastovūs kokios nors įmonės vežikai. Bet ta kontora gyvavo neilgai.

(Bus daugiau)

HORIZONTAI

BRŪKŠNIAI KUNIGO PATRIOTO PORTRETUI

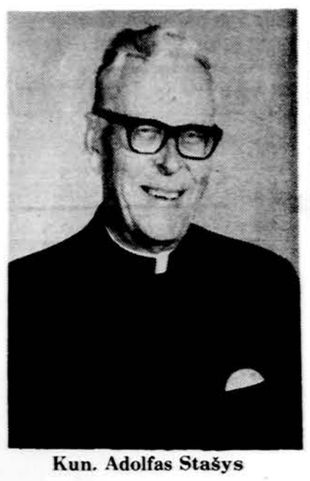

Kun. Adolfas Stašys

Pavėluotai „Drauge" pastebėjau nedidelę žinutę, kad kunigas Adolfas Stašys spalio 19 dieną atšventė savo amžiaus 80 metų sukaktį, pastaruoju metu gyvendamas St. Petersburg mieste, Floridoje. Kun. A. Stašio prisiminimas mane tuojau nukelia į jaunystės dienas, į Panevėžį, kur kelerius paskutinius Lietuvos nepriklausomybės metus jaunas, gražus kunigas A. Stašys buvo Panevėžio mergaičių gimnazijos kapelionas ir kas antrą sekmadienį Panevėžio katedroje laikydavo mokiniams Mišias ir sakydavo pamokslą, visada trumpą, įdomų, lakonišką. Tai buvo kontrastas Panevėžio berniukų gimnazijos kapeliono kan. J. Ruškio pamokslams, dažnai ištęstiems ir nuobodokiems. Per kapeliono kun. A. Stašio Mišias ir pamokslą beveik nė vienas mokinys iš katedros nepranykdavo. Kitaip būdavo per kan. J. Ruškio pamokslus. Todėl kitą savaitę per tikybos pamokas ne vieną mokinį kapelionas paprašydavo papasakoti jo sakyto pamokslo turinį, nes gerai žinojo, kad ne visi mokiniai klausėsi. Tačiau taip nebūdavo su kun. A. Stašio pamokslais.

Mes, gimnazistai, kun. A. Stašį laikėme tautininkų žmogumi, nes, berods, buvo ilgamečio ministerio pirmininko J. Tūbelio giminaitis, turėjo gražų, privatų butą mūriniame name prie Nevėžio. Tačiau, kiek žinau, jis, reikalui esant, nuoširdžiai globojo ir ateitininkus, kurių veiklai abejose Panevėžio gimnazijose gal nebuvo tiek daug pavojaus, kaip kaimyninėje Biržų gimnazijoje.

Kad kun. Adolfo vardas Lietuvoje, ypač Panevėžyje, yra išlikęs šviesus, paliudija iš okup. Lietuvos atvykę svečiai, buvę panevėžiečiai. Didžioji dalis jų, nepaisydami dabartinių pažiūrų, būtinai nori susitikti su savo buvusiu kapelionu ir mielu asmeniu. O kun. A. Stašys, nors ir būdamas tvirtas altininkas, nebijo su jais susitikti, nebijo svečius gražiai priimti ir pavaišinti. Praėjusią vasarą Washingtone lankėsi viena žinoma Lietuvos gydytoja, buvusi panevėžietė. Prieš išvykdama kelioms dienoms į Floridą, ji iš manęs pasitikrino jos turimą dabartinį kun. A. Stašio adresą, teigdama, jog su tuo puikiu žmogumi ir kunigu nori būtinai susitikti, nes kun. A. Stašio asmuo jai iš atminties neišblėso daugiau kaip 40 metų.

Zarasai, Panevėžys, Rokiškis buvo tos vietos Lietuvoje, kuriose kun. A. Stašiui teko kapelionauti ir apaštalauti. Po jo jau antrojoje sovietinėje okupacijoje ir žymiai sunkesnėmis sąlygomis tose parapijose pastoracinį darbą dirbo arba tebedirba jau jaunesni kunigai vabalninkėnai — kun. Povilas Čiučkis, kompozitorius kun. Gediminas Šukys ir kiti.

Kun. A. Stašiui likimas lėmė ilgiausiai pastoracinį darbą dirbti ir kartu lietuviams bei lietuvybei tarnauti jau išeivijoje — Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Daugiau negu 30 metų kun. Adolfas Stašys vikaro pareigose išbuvo Šv. Kryžiaus lietuvių parapijoje Chicagoje, toje didingoje lietuvių šventovėje, kurią pastatė paprasti lietuviai, skerdyklų darbininkai. Klebonams kun. Anicetui Linkui ir kun. Edvardui Abromaičiui parapiją tvarkant, Šv. Kryžiaus bažnyčia ypač per didžiąsias šventes sutraukdavo minias lietuvių. Kai švenčių išvakarėse prie kun. A. Stašio klausyklos ilgos eilės greit tirpdavo, man prisimindavo Panevėžys. Trumpi ir taiklūs tada būdavo jo pamokslai, lygiai taip pat dabar išpažintis pas jį yra trumpa ir atlaidi.

1950-60 metų laikotarpiu daugiausia lietuviškų porų sutuoktuvių taip pat buvo palaiminta Šv. Kryžiaus bažnyčioje, apeigas atliekant kun. A. Stašiui. Tik jau žymiai vėliau, kai Šv. Kryžiaus bažnyčia, rajone lietuviams visai ištuštėjus ir pasikeitus klebonams, nebeteko tos paskirties, kokią ji išlaikė daugiau negu ketvirtį šimtmečio, jaunųjų lietuviškų porų sutuokimas daugiausiai perėjo į jaunesnių lietuvių kunigų rankas, prel. D. Mozerio Brighton Parko lietuvių bažnyčiai plačiai atvėrus savo duris visiems tiems lietuviams, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių bažnytinio patarnavimo negali gauti kitose parapijose.

Šv. Kryžiaus lietuvių bažnyčiai daug didingumo suteikdavo klebono kun. A. Linkaus vargoninkauti pakviestas muz. Stepas Sodeika, po Sodeikos mirties muz. P. Armonas ir jų vadovaujamas „Dainavos" ansamblis, čia giedodavęs sekmadieniais per lietuvišką sumą ir per didžiąsias šventes, o kartais atlikdavęs ir specialius religinius koncertus. Kun. A. Stašys su „Dainavos" ansambliu tiek buvo suaugęs, kad „dainavičiai" jį vadino ansamblio „trečiuoju dirigentu".

Kun. A. Stašys Šv. Kryžiaus lietuvių parapijoje išbuvo iki to laiko, kai jau gerokai peržengė 75-rių metų amžiaus ribą ir užsitarnavo poilsį. Tuo metu kurijos nurodymu Šv. Kryžiaus bažnyčia slydo iš lietuvių rankų. Prieš dvejus metus atostogaujant St. Petersburge, buvo progos ilgiau pasikalbėti su kun. A. Stašiu. Jis papasakojo, kokią sunkią kovą su kurija vedė tuometinis Šv. Kryžiaus parapijos klebonas kun. V. Mikolaitis, siekdamas, kad bažnyčia išliktų lietuvių rankose. Tačiau kovą klebonas pralaimėjo. Kadangi buvau paprašytas detalių dar viešai neskelbti, tad ir šį kartą susilaikau. Tiek pastebėsiu, kad, jei Šv. Kryžiaus bažnyčia leituvių nebūtų buvusi pralaimėta, tad kažin ar kun. A. Stašys būtų išvykęs iš Chicagos.

Nepaslaptis, kad kun. Adolfas Stašys, būdamas pilna žodžio prasme lietuvis patriotas, savo pasaulietinei veiklai pasirinko tokią organizaciją, kokia jam arčiausiai širdies. Būtent Amerikos Lietuvių Tarybą. Kai kartais pokalbiuose kiek pakritikuodavau kai kuriuos garbingosios Altos veiklos aspektus, kun. A. Stašys atsakydavo: „Tai balamūtas". O „balamūtas" jo žodyne reiškia teigiamą prasmę. Tai gali patvirtinti dr. L. Kriaučeliūnas, prof. B. Vitkus ir kiti kun. A. Stašio artimi draugai.

Toks mano atmintyje iškyla sukaktuvininkas kun. Adolfas Stašys beveik penkiasdešimties metų perspektyvoje tarp Panevėžio katedros ir St. Petersburgo saulės. Doras, pareigingas, artimą mylintis ir ištikimas Dievui bei Tėvynei kunigas ir žmogus. Todėl nuoširdžiai jam linkiu sveikų ateities metų, tikėdamasis dar ne kartą susitikti Floridos saulėje ar sostinėje Washingtone.

JAUNOSIOS KARTOS KLYSTEKLIAI

S. DZIKAS

Tokia jau žmogaus prigimtis, kad jo asmenybės suformuoti ir protinėms galioms išvystyti reikalinga išorinė pagalba. Tą pagalbą teikia šeima, mokykla, religinės bendruomenės, organizacijos ir kiti veiksniai, su kuriais bręstantis žmogus sueina į sąlytį. Šių gi laikų jaunosios kartos brendimui turi žymios įtakos ir moderniosios komunikacijos priemonės, kurios šalia vertingos medžiagos perteikia ir moraliai neigiamo, o grožiniu požiūriu niekingo šlamšto.

Šeimos institucija, kuri nuo amžių formavo ateinančių kartų sąmonę, išgyvena sunkią krizę. Skyrybos ir vaikų gimdymas be formalių vedybų, be abejo, jaunosios kartos auklėjimui sudaro nepalankias sąlygas. Šio krašto viešųjų mokyklų sistema mokymą laiko savo vienintele užduotim, auklėjimą gi palieka kitiems veiksniams. Tuo būdu jaunimas, negavęs jam būtinų auklėjimo pagrindų šeimoje ir mokykloje, išgyvena dvasinę tuštumą, kurią neišvengiamai jis turi užpildyti kitais jam prieinamais keliais. Jaunimas visada žavisi herojais ir bando jų pėdomis sekti. Jei jų neranda nei šeimoj, nei mokykloj, jų ieško kitur. Ir randa.

Masinės komunikacijos pramonė remiasi dviem principais: pataikavimu miniai ir pelnu. Kas nežino, kaip trys televizijos tinklai isteriškai lenktyniauja dėl pirmenybės. Programos kuriamos ir išmetamos atsižvelgiant vien į tai, ar jos patiko miniai, nes nuo to priklauso pelno už skelbimus lygis. Tuo pat pelno motyvu paremta taip pat filmų, plokštelių ir paskutiniu metu vaizdajuosčių gamyba. Niekas negali komunikacijos priemonių gamintojams įsakyti, ką jie turėtų daryti ir nuo ko atsisakyti dėl to, kad tai gali turėti neigiamos įtakos į krašto jaunąją kartą. Cenzūra yra keiksmažodis, neturįs vietos šiame krašte. Ir tai užtikrina valstybės konstitucija.

Kągi jaunimas mato televizijoj, kinuose jo mėgiamose programose? Smurtas, žudynės, seksas, narkotikai, o taip pat savižudybė, lytinis palaidumas — tai temos, kuriomis maitinama jauno žiūrovo — klausytojo sąmonė. Programų atlikėjų apranga, šukuosena, beprotiškas blaškymasis scenoje ir žvėriškas rėkimas sudaro siaubą keliantį vaizdą. Tik atsukite kada MTV televizijos tinklą ir įsitikinsit, koks chaosas verste verčiamas į jaunų žiūrovų sąmonę. Ir jie ne tik seka atlikėjų manieromis, bet ir be kritikos priima jų skelbiamas idėjas. Princas, Madona ir visa eilė kitų yra tapę jaunų žiūrovų herojais, nes nei šeima, nei mokykla jiems tikro herojizmo nuovokos neįdiegė. Nenuostabu, kad, esant tokioms sąlygoms, žymi dalis jaunimo, neradusi moralinės atramos juos supančioje aplinkoje, nueina nepilnamečių nusikaltėlių, narkotikų vartotojų, vandalų, laisvos „meilės" vergų ir kitokių maištautojų keliais.

Liberalinių nusiteikimų sferose teigiama, kad jaunimas visada išgyveno audringą maištavimą prieš visuomenės normas ir papročius laikotarpį, nežiūrint, kokios įtakos juos veikė. Taip pat tvirtinama, kad po jaunystės klaidžiojimų didelė dalis jų grįžta į visuomenę ir tampa kūribingais jos nariais. Jei tuose teigimuose ir yra dalis tiesos, tai iš antros pusės yra įrodyta, kad šių laikų elektroninės komunikacijos kanalais skleidžiama negatyvi ir sugestyvi propaganda turi neabejotinos įtakos į jaunimo elgesį ir papročių susidarymą. Jei dalis jų išvengia visiško savo ateities sugriovimo, tai jų prarasti maištavimo metai palieka gilius randus juose ir jų aplinkoje. Tik pastaruoju metu susirūpinta plokštelių tekstuose nemoralių ir neigiamus įpročius liaupsinančių temų gausybe. Pagaliau plokšteles gaminančios firmos sutiko įvesti panašią į filmų vertinimo sistemą. Tačiau ji mažai padės, nes kasgi pasirūpins, kad „R" ar „X" pažymėtų plokštelių mažamečiai nenaudotų, jei jų tėvai tos pareigos neatliks.

Kokia tad iš šios padėties išeitis? Esamose sąlygose ji tėra tik viena: atstatyti pairusią šeimos instituciją, kad ji būtų pajėgi duoti jaunajai kartai tvirtos asmenybės užuomazgą ir grąžinti į viešųjų mokyklų programas auklėjimą, kad jos toliau kartu su šeima tas asmenybes plėtotų. Deja, šeimos atgimimo ženklų dar nematyti. Apie mokyklų negeroves jau pradėta atviriau kalbėti, o gal, atsistojus stipriai asmenybei švietimo ministerijos priekyje, ir pavyks ką nors teigiama kryptim padaryti, nežiūrint labai nepalankių sąlygų. Tačiau kas atstatys irstančią šeimos instituciją?

PREMIJA JAUNIMUI

Dr. Leono ir Irenos Kriaučeliūnų šeima savo mirusiam sūnui ir broliui prisiminti skiria kasmetinę

EUGENIJAUS KRIAUČELIŪNO PREMIJĄ

Premijai skirti salygos yra tokios:

1. Eugenijaus Kriaučeliūno 1000 dolerių premija skiriama lietuviui jaunuoliui, geriausiai pasireiškusiam raštais (lietuvių, anglų ar kita kalba), veikla, organizaciniu veiklumu, ar jaunimo vienetui (sambūriui, tautinių šokių grupei, jaunimo chorui, sporto būreliui), geriausiai reprezentavusiam lietuvius ir Lietuvą vienerių metų bėgyje;

2. Premijai gauti asmenis ar vienetus raštu pasiūlo jaunimo organizacijų vadovybės, jaunimo grupės, vyresniųjų organizacijos ar paskiri asmenys iki kiekvienerių metų gruodžio 31 d. (pašto antspaudas);

3. Premijuotino asmens ar jaunimo vieneto tinkamumui įvertinti sudaroma Jury komisija, kurion po vieną atstovą skiria Pasaulio Lietuvių Bendruomenės jaunimo reikalams vadovas, Pasaulio lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba ir JAV Lietuvių Jaunimo sąjunga, o du atstovus paskiria Kriaučeliūnų šeima;

4. Jury komisija, aptarusi asmens ar vieneto tinkamumą premijai, ją skiria balsų dauguma iki sekančių metų vasario 15 d. ir susitaria su Kriaučeliūnų šeima dėl premijos įteikimo laiko ir pobūdžio;

5. Premijai asmenys ar vienetai siūlomi raštu, nurodant tiksliai premijai tinkamumo motyvus, ir siunčiami:

EUGENIJAUS KRIAUČELIŪNO PREMIJOS KOMISIJAI
12500 Pawnee Road
Palos Park, Illinois 60464

Tvirtai laikykitės Šv. Rašto, kaip jūsų laisvių inkaro. Į savo širdis įrašykite jo įsakymus ir vykdykite juos savo gyvenime. Tos knygos įtakai mes esame skolingi už visą tikrąją civilizaciją, ir į ją privalome žiūrėti kaip į mūsų ateities vadą.

U.S. Grant

Lapkričio mėn. vyresniųjų centro įrengimui aukojo šie asmenys:

Po $1,000.00 A. Baltrušaitis, U. Žiedonis, Z. Petkus, Holy Cross Hospital.

Po $100.00 A. Benediktavičienė, LB Brighton Parko apylinkės valdyba, K. Meškonis, M. Kvedaras, S. Patlaba, J. Sakalas, J. Maselis, K. Laikūnas, C. Rushis, B. Vitkus, V. Jautokaitė, Ponas X.

Po $50.00 N. Grigaliūnas, M. Tonkūnas, K. Pabedinskas, S. Būda, P. Norvila, J. Karsas, J. Jankus, K. Vilūnas, kun. V. Rimšelis, M. Jablonskis.

Po $40.00 B. A. Baliai, F. Mackevičius.

Po $30.00 A. Lesevičius, S. Naujokas, M. Skodzienė, S. Ramonas.

Po $25.00 S. Ilginis, A. Tiškuvienė, A. Butvilienė, V. Radziukynas, p. Patackienė.

Po $20.00 J. Janušauskas, A. Noreikienė.

Po $13.00 O. Burzdžius.

Po $10.00 A. Antanaitis, V. Senda, Z. Jalosinskienė.

Po $5.00 L. Simonaitienė.

Visiems aukotojams širdingai dėkoja LB Socialinių Reikalų tarybos Čikagos skyrius.

D. Valentinaitė
Pirmininkė

VILNIAUS ARKIVYSKUPIJA, I dalis

Šioje V-to t. I-je dalyje aprašyta Vilniaus vyskupijos istorijos bruožai, vyskupai ordinarai, valdytojai, kunigai....arkivyskupija amžių bėgyje.

Šis tomas skirtas Vilniaus miesto bažnyčioms, koplyčioms, paminklams.

Architektūrinių ypatybių aprašymai yra dr. inž. Jurgio Gimbuto.

Puošnus, gerai paruoštas leidinys: 432 psl., 585 iliustracijomis, spalvotu Aušros Vartų Marijos paveikslu, su priedu—Vilniaus miesto planu, kietais viršeliais.

Paruošė ir išleido Am. Lietuvių Bibliotekos Leidykla (Lithuanian Library Press).

Tekstą rinko Draugo spaustuvėje.
Atspausdino Morkūno spaustuvė.
Kaina su persiuntimu $22.50.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629 USA

Illinois gyventojai dar prideda $1.60 valstijos mokesčio.

BRONIUS KVIKLYS

Vilniaus arkivyskupija I

KASA Lietuvių Federalinė Kredito Unija

CHICAGO - NEW YORK - ST. PETERSBURG

AKTYVAI 45,000,000 DOLERIŲ

TAUPOMOJI SĄSKAITA - 7.0% (metinis prieaugis 7.25%)

KASOS VALANDOS:

MARQUETTE PARKE
2615 West 71st St.
Chicago, Il 60629
312-737-2110

Savaitės dienomis: 10:00-6:00
Šeštadieniais: 9:00-2:00

CICERO
1445 So. 50th Ave.
Cicero, IL 60650
312-656-2201

Antr. 9:00-12:00
Ketv. 3:00- 6:00
Šešt. 9:00-12:00

New York tel.: 718-441-6799

St. Petersburg: 813-367-6304

TAUPYMO CERTIFIKATAI

SUMA	TERMINAS	METINIS PRIEAUGIS	KURSAS
$500 -19,999	3 mėn.	7.34%	7.15%
	6 mėn.	8.30%	8.05%
	1 metų	8.77%	8.50%
	2 metų	9.68%	9.35%
	3 metų	10.11%	9.75%
virš $20,000	3 mėn.	7.45%	7.25%
	6 mėn.	8.51%	8.25%
	1 metų	8.88%	8.60%
	2 metų	9.79%	9.45%
	3 metų	10.22%	9.85%
virš $50,000	3 mėn.	7.71%	7.50%
	6 mėn.	8.77%	8.50%
	1 metų	9.15%	8.85%
	2 metų	10.06%	9.70%
virš 100,000	3 mėn.	7.98%	7.75%
	6 mėn.	9.04%	8.75%
	1 metų	9.41%	9.10%
	2 metų	10.33%	9.95%
IRA	6 mėn. - 1 m.	9.58%	9.25%
	18 mėn.- 2 m.	10.11%	9.75%
	3 m. - 4 m.	10.38%	10.00%
	5 m. - 6 m.	10.65%	10.25%

KIEKVIENA SĄSKAITA IKI $100,000 APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS

midland federal
Savings and Loan Association

70 metų aptarnauja lietuvius

Indėliai iki $100,000.00
Apdrausti Federalinės valdžios

MARQUETTE PARK
2657 WEST 69th STREET
925-7400

BRIGHTON PARK
4040 ARCHER AVENUE
254-4470

BRIDGEVIEW
8929 S. HARLEM AVE.
598-9400

FSLIC

EQUAL HOUSING LENDER

Redaguoja dr. K. A. Dagys

Apmąstymai

APIE ŠVENČIŲ RŪPESČIUS

Kai artėja Kalėdos, prasideda šventiniai rūpesčiai. Ir bandyk tu žmogau apie ką kitą galvoti, jei ne apie sveikinimus, korteles, vizitus, kepsnius ir dovanas. O čia dar reikia dalyvauti bendradarbių suruoštoje „Christmas Party", automatiškai, šabloniškai kiekvienam pakartoti „Merry Christmas", po to vėl palinkėti laimingų Naujųjų metų, laiškanešiui, laikraščio išnešiotojui, pieno vežiotojui, šiukšlių surinkėjui, sniego valytojui paduoti vokelį. Ir nepaduosi šiais laikais tik penkinės. Dar gali neimti. Kur paskui akis dėti.

Iš tų visų bėdų didžiausia ir kasmet didėja, lyg neišmokėta skola, tai dovanos. Girnų akmenį parišti tam, kuris sugalvojo tokį nevykusį, pražūtingą paprotį vaikams, giminėms, bendraminčiams, bendradarbiams, pažįstamiems ir net nepažįstamiems kaimynams švenčių proga pirkti ir siųsti dovanas. Vis reikia pagalvoti, kad per daug neapsirinktum, kaip anais metais Varnelė: didžiausią gabalą, tiesiog paltį, lašinių nunešė Placidui Pliumai, didžiausiam vegetarui. Anas tą varną beveik ko neužmušė iš pasityčiojimo. Reikia praktiškų dovanų. Iš tokių praktiškų žmonių atmintinas buvo (jau jis dovanas dalina ar gauna Tenai, anapus) Šešiapūdis, geras kaimynas. Reik kam ar nereik, o jis per šventes su dovanomis ir prisistato: ramiam žmogeliui klarnetą, kitam dumples, trečiam motorą. Nežino gavėjas, pirmą kartą gyvenime į rankas paėmęs elektrinį motorą, ką su juo sukti, kam jis iš viso reikalingas. Man jis Kalėdoms atnešė lygiai 23 svarus sveriantį misginį varpą. Kur jį kabinti, kada ir kokiomis progomis skambinti? Nunešiau tą skambalą graboriui, bet ir jis nežinojo ką daryti. Greičiausiai kam nors, niekam nematant, varpą įdėjo į karstą. Tegul ilsisi, iki archeologai iškas ir pradės tyrinėti mūsų amžių primityvių žmonių gyvenimą, papročius, kai į karstus dėjo tokius muzikos instrumentus.

Ilgą laiką pas lietuvius buvo labai praktiška ir laukiama dovana Ansbacho konjako ar skačiaus butelis. Pradeda eiti iš mados. Keičiasi žmonių papročiai. Dar kiti sako, kad dauguma originalių DP emigrantų savo gausią šnapso normą jau suvartojo, organizmas pasakė gana, jei dar nori kokius metelius kortom palošti, nežiūrint, kad skystų gardymynų liko tiek daug. Toks tautietis, gavęs butelį, dovaną neša kaimynui, anas savo keliu palaukęs — kitam. Paskui butelis apkeliavęs po metų su visais kamščio pažymėjimais, nepajudintas netyčia pataiko pas pirmąjį. Kelionė aplink pasaulį, ar ne? Taip ir man atsitiko.

Patartina būti praktiškiems ir su dovanų pirkimais. Negendančias prekes palaikyti neišpakuotas iki kitais metais bus galima kam nunešti. Jeigu būsimų dovanų rinkinys nepakankamas, jeigu jų neužteks kitų metų šventėms, patartina pradėti supirkinėti tuoj po Naujųjų metų. Tada visi gautas dėžes suneša į vartotų daiktų krautuves, ir puodą, keptuvę, šaudyklę ar net balną gali gauti už pusę kainos.

O čia iliustracijai sektinas praktiškumo pavyzdys: didžiulėj Marshall Field kompanijoj skyrių bendradarbiai Kalėdoms kasmet sudeda bosui ar bosei po penkis dolerius. Bosas ar bosė laimingi, dėkoja, džiaugiasi. Kitą dieną bosas ar bosė visiems išdalina po sveikinimo vokelį, kur įdėta po penkinę. Dabar ir tarnautojai džiaugiasi gavę dovaną. Visi laimingi, patenkinti. Svarbiausia, kad niekam jokių išlaidų ar nuostolių. Nei davėjui, nei gavėjui.

Kai dovanų per daug, kai nieko netrūksta, žmogus pradeda trokšti tokių dzinguliukų.

Dar ne taip seniai laukiama dovana buvo knyga, bet dabar visi jau gudrūs, knygų nereikia. Sako, knygos dulkes sugeria, o rezidencijose nėra kur ju dėti. Negi užimsi vietą, skirtą kristalui, sidabro lėkštėms ar aukso šaukštams išstatyti. Antra — kokios gi dabar knygos. Negi pirksi, laikysi premijuotus romanus ar dramas. Kas kitą būtų, jei mūsų veiksniai išleistų lietuviškus kiekvienai dienai horoskopus, apie šunelių užlaikymą ar kaip greičiau pasidaryti multimilijonierium.

Taigi, su tokiais apmąstymais laukiam Kalėdų. Nenusiminkim: tokiais šventiško pamišimo rūpesčiais gyveno tie, kai dar mūsų nebuvo, bus taip ir po mūsų. O dabar linkime nuotykingų ir juokingų švenčių, tokių, kad jas minėtumėt visą gyvenimą.

Pikulis Zagabuga

Iš šveicarų spaudos

KAS YRA AMERIKIETIS?

Kinai taip charakterizuoja amerikiečius: amerikietis restorane reikalauja, šaukia, kad arbata būtų karšta, bet tuoj deda į ją ledus, kad atvėstų; sėja, lieja, tręšia žolę, kad ji gražiau ir greičiau augtų, o kai paauga, tuoj mašinomis pjauna.

PRIE KONCERTO KASOS

Prie koncertų kasos stalo prieina N.K. ir klausia:

— Kiek kainuoja bilietas?

— Šeši doleriai.

— Moku tik tris, nes klausysiu tik pusę koncerto.

Tai išgirdęs, kitas buvo dar gudresnis ir kasininkės paklausė:

— Ar nebūtų galima tik nemokamai pasėdėti Jaunimo centro balkone ir pailsėti. Aš visai nežadu klausyti.

LABAI NEPANAŠUS ATSITIKIMAS

Kai buv. prezidentas Carteris lankėsi Indijoj, paklaustas apie Reagano „Žvaigždžių karą", jis smarkiai kritikavo prezidentą už tokių ginklų bandymus.

Kai iš ministerio pirmininko posto nuverstas Churchillis prieš kokius keturiasdešimt metų lankėsi Prancūzijoj, žurnalistų užklaustas apie nepopuliarią Britanijos pramonės nacionalizaciją, pradėtą darbiečių partijos pirmininko, naujo premjero Attlee, atsakė, kad jis, būdamas užsienyje, savo krašto vyriausybės nekritikuoja.

POPOVAS VERTAS MEDALIO

Tasso korespondentas Popov Kopenhagos Tribunolo dienomis, stebėdamas kas ten vyksta, liepos 23 Maskvą painformavo: „Lietuvių gauja šiame ‚Tribunole' didelę pagarbą rodo Kaziui Šidlauskui, Amerikos Lietuvių Tarybos vadeivai... Dabar tas pats žmogus Kopenhagoje kalba apie lietuvių ir žydų genocidą".

Mums žinomas toks Maskvos žodynas ir žargonas, čia nieko naujo. Bet verta tik nusišypsoti, kad Kopenhagos Tribunolą organizavo ne ALTas ir ten dr. K. Šidlauskas iš viso nebuvo pasirodęs. Popovui už tokį išradingą, sensacingą informaciją, reikia manyti, Gorbačiovas prisegs Lenino ar Trocko medalį, o gal net du.

Iš sovietinės spaudos

ŽURNALISTINĖS INFORMACIJOS ŠEDEVRAS

Kraksi norėjo įtikinti parlamento narius, kad amerikiečiai skraidė Vidužemio jūroje. Kraksi pranešė parlamentui, kad jis turėjęs įsimaišyti į šitą reikalą. Buvo iškeltas iš Egipto lėktuvo ir Abas, bet jis liepęs grąžinti į Egipto lėktuvą ir nuvežti į Romą. Pasirodo, kad Egipto lėktuvui buvo leista skristi į Romą. Tada Šiaurės Atlanto vadovybė įsakius vienam Amerikos lakūnui lydėti Egipto lėktuvą į Romą, kad ten jis nuvežtų Abasą".

Naujienos, spalio 19-21

SVEČIUS PAVAIŠINO ŠIENU

Vysk. A. Radvilas buvęs dėl viso to susierzinęs, bet vis dėlto neatsisakęs svečią (Gnezno arkiv. Laskį, 1518 m.) ir jį lydėjusius aprūpinti šienu, avižomis.

Paulius Rabikauskas, Laiškai lietuviams

KAS PLATINA PLEŠKIO BROŠIŪRĄ

„Taigi, pagal šį laišką, šią Antano Pleškio Bendruomenę niekinančią brošiūrą galite įsigyti pas VLIK'o pirmininką dr. Bobelį".

Pasaulio lietuvis, Nr. 11

TVARKO NE SAVO FONDĄ

V. Mariūnas ir Balašaitienė — pasišovę tvarkyti Lietuvių Fondą, nėra L. Fondo nariai.

A. Juodvalkis, Dirva

* * *

Rinkliavos mūsų reikalams tegali būti vykdomos tik prie bažnyčios, o bažnyčioje veik pastoviai rinkliavos vykdomos meksikiečiams.

J. Žygas, Dirva

*

„Žadama pakelti Meksikos skridimų kainas. Asmenys, įmokėję rankpinigius, bus apsaugoti nuo pabrangimo" (skelbiant Laiškų lietuviams kelionę Drauge).

*

Jei žmogus neturi kuo pasigirti, pradeda girtis nors savo ligomis.

KATĖS UODEGOS PJŪKLAS

Turime tokių talentingų tėvynainių, kurie, ežio spygliais veidą pridengę, o nuosavybę, kokia ji bebūtų, spygliuota tvora aptvėręs, kad joks aukų prašytojas neįsibrautų. Tokių asmenų idealas, kaip iš katės uodegos pjūklas.

Petras Kleinotas, Musų žinios

Iš australų spaudos

TO NEŽINOJO NEI PATS RAZMA

Lietuvių enciklopedija naujame, XXXVII, tome, 494 psl. mus informuoja, kad „Antanas Razma, gydytojas, 1983 išrinktas Ateitininkų Federacijos vadu".

Kita nemažo masto naujiena, kurios nežinojo gal nė vienas ateitininkas, tai 8 psl. santrumpose paaiškinimas, jog „LAS — Lietuvių ateitininkų sąjunga".

LIETUVIAI VISUR PIRMIEJI

Buvo gaila, kad taip mažai jaunimo pasirodė PLJS suruoštoje vakaronėje, kur buvo rodomos skaidrės iš Baltijos laisvės žygio. Per vakaronę paaiškėjo, kad po laivo kelionės vykusiose Pabaltijo gėrimo varžybose lietuviai laimėjo pirmą vietą. Į sveikatą!

Auksė, Akad. prošvaistės, Draugas

*

Komunistams reorgai reikalingi, nes jų jeigu nebūtų, tai, rašytojams deklamuojant Jaunimo centre poeziją, prie vartų nebūtų piketų, — ir tuo pačiu nebūtų nė pjautynių. Sovietams rūpi sukelti sąmyšį ir to be reorgų pagalbos jie niekaip neįstengų padaryti.

M.Dr. Draugas

Iš austrų spaudos

Lietuvių liaudies sąmojis

Aiškink kvailam, kad rytą saulė patekėjo.

Abu vogė ir nepasidalino, vienas antrą vagim išvadino.

Akys, kaip pelėdos, kai kermošiun rėdos.

Aklas aklo kelio klausia.

Ant arklio jojo, arklio ieškojo.

Ant stiklo ir šuva basas nevaikščioja.

Ant žemės sėdėdamas, bijo nukristi.

Apkalbėjo ragana velnią, kad jis vaikšto be kelnių.

Apsilaižė kaip šuo muilą prarijęs.

Apsiėdė kaip pelėda povo plunksnomis.

Ar nebijai, kad zuikiai subadytų?

Ar taip asilui dėsi kepurę, ar kitaip — vis tiek ausys matyt.

Ausį skauda, tai koja neprimina.

Durys atidarytos, o jis pro langą lenda.

Eidamas darban, kojų nepavelka, iš darbo — arklį pralenkia.

Eina per mišką ir medžių nemato.

Esi saldus kaip pienas — bijau, kad nesurūgtum.

Gabi virėja ir iš kirvio sriubą išverda.

MALKOS BUVO MEDINĖS

P. valsčiaus sekretorius A. Kacioras parašė raštą apskrities viršininkui apie miestelio gaisrą:

„Valsčiaus sandėliuke sudėtos malkos buvo medinės, todėl iki vienai ir sudegė. Dar sudegė ir sargo sūnaus skripka su smičium Tik ne jis padegė sandėliuką. Ten tik čirpino savo medinę dėžę, ba neina mokyklon ir neturėjo reikalingo darbo. Sargo kirvis prie malkų nesudegė, nes jis buvo geležinis, o kotas vėl buvo medinis, tai supleškėjo, kaip malka".

Balys Pavabalys

IŠ TŲ ŠIAUDŲ NEBUS GRŪDŲ

Valio naujam sovietų carui:
Jis gimęs taikai, o ne karui!
Nors ir žvėris, bet nebaisus
(Velniop jau stalinus visus!).

Net prezidentui šito krašto
Jisai atrodė kito masto.
Tai ne Brežnevas ar kiti,
Tiesiog iš pragaro spirti.

Taip intymiai abu kalbėjo,
Kad sužibėjo net garbė jo.
Žiūrėk, žmogau, koks tai žmogus:
Net savo priešams mandagus!

Deja, žmogau, tas mandagumas
Tik propagandai skirtas dūmas.
O propagandos mašina
Labai išgverus ir sena:

Nors ir naujai kas dieną mala,
Bet vis tą patį seną melą.
Joks Gorbačiovo blizgesys
Jos niekada nesutaisys.

V. Kalninis, Šluota

SMAGUS TARYBINIS ŽMOGUS

Kumščiu į sprandą ir propaganda
Penkmečiams judant kuriame rojų.
Svyla makaulė. Stalino saulė
Mūsų ne vieną verčia iš kojų.

Neaimanuojam. Šokam, dainuojam,
Kai politrukas laiko naganą.
Smuklėj kautynės... Į soclenktynes
Paskutiniuoju kviečiam afganą.

Vilnius ir Kaunas klumpėmis aunas.
Lopome kelnes, lopome švarką.
Nuo vandenyno žvalgoms Jonyno,
Ačiū, jis vienas giria mūs tvarką.

Pilviškių Dzidorius

— Tai ne Helley kometa, tai pasaulio pabaiga!

Iš užsienio spaudos

Zota ir Gediminas Mickevičiai, didieji Lietuvių Operos mecenatai, pradedant mūsų operos finansinį vajų, naujos operos pastatymui įteikė 1,500 dol. čekį operos baliaus metu. Nuotr. T. Šluto

MŪSŲ KOLONIJOSE

Philadelphia, PA

KODĖL BUVO PASKELBTA KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖ?

Šią temą istoriko įžvalgumu gvildeno pedagogas, visuomenininkas, publicistas Antanas Masionis lapkričio 24 d. Šv. Andriejaus parapijos salėje Philadelphijos ateitininkų suruoštame Kristaus Karaliaus minėjime. Prelegentas kėlė klausimą, kodėl, praėjus net devyniolikai šimtmečių, prisireikė Kristų skelbti karaliumi? Juk jau pirmieji krikščionys jį laikė karaliumi. Kalbėtojas klausytojus gana plačiai supažindino su šventės paskelbimo autoriumi Achille Ratti, vėliau tapusiu popiežium Pijum XI.

Kiek užgriebęs jo biografiją, Masionis pastebėjo, kad 1919 m. A. Ratti, tada dar arkivyskupas, buvo paskirtas Lenkijos nuncijum ir Pabaltijo valstybių vizitatorium. Reziduodamas Varšuvoje, jis du kartus aplankė Lietuvą. Pirmą kartą vizitavo Kauno kunigų seminariją ir jos profesoriams bei klierikams pasakė kalbą. Ta proga Lietuvoje užsibuvo 7 d. Antrą kartą, važiuodamas į Latviją, buvo sustojęs Vilniuje ir Kaišiadoryse. Šiuo metu Lietuvoje praleido 4 d. Kai buvo išrinktas popiežium, Kauno kunigų seminarijos salėje virš paaukštinimo, nuo kurio kalbėjo arkivysk. Achille Ratti, buvo pakabinta lentelė su užrašu, kad iš tos vietos tokią ir tokią dieną kalbėjo pop. Pijus XI.

Trejus metus gyvendamas Varšuvoje, A. Ratti turėjo gerą progą stebėti Pirmojo pasaulinio karo Europoje paliktas opas: didžiulį nedarbą, netvarką, skurdą ir net badą. Tokia padėtis buvo geriausia dirva plisti komunizmui ir ateizmui. Jau 1919 m. Rusijos komunistai suorganizavo kominterną — įstaigą, kurios tikslas buvo skelbti ir vykdyti visame pasaulyje komunizmą ir ateizmą. Jo agentai įvairiose valstybėse varė suktą propagandą prieš turtuolius ir Bažnyčią. Didelė dalis žmonių, būdami beveik beviltiškoje padėtyje, nežinodami, kas darosi Rusijoj ir nepažindami komunizmo, susigundydavo jų pažadais sulyginti pasaulį, atimti iš pasiturinčių turtus ir juos išdalinti vargšams. Kartu ėjo ir antibažnytinė ir antireliginė propaganda, nukreipta prieš kunigus ir net prieš patį popiežių. Propagandos vaisiai greitai paaiškėjo. Praslinkus vos metams, į Maskvoje sušauktą kominterno suvažiavimą atvyko net 41 valstybės komunistiškai nusiteikę atstovai. Kiek vėliau pradėjo reikštis užuomazgos ir nacionalsocializmo bei fašizmo, kurie Bažnyčios taip pat neglostė.

Tokia buvo susidariusi padėtis Europoje, kai pop. Pijus XI 1922 m. pradėjo vadovauti katalikų Bažnyčiai. Pirmas jo rūpestis buvo pasirūpinti badaujančiais. Buvo pradėta organizuoti pagalba maistu ir rūbais net ir Rusijoj gyvenantiems žmonėms. Tačiau komunistinė valdžia popiežiaus pagalbos, kurią jis siuntė 1922-23 m., visai nevertino, nes jis jau anksčiau buvo aiškiai pasisakęs prieš komunizmą, o ypač prieš žiauriai vykdomą ateizmo akciją. Rusijos komunistų valdžia priėjo net prie to, kad 1923 m. kovo 31 „Pravdoje" reikalavo popiežiui mirties.

Su materialiniu skurdu kai kuriose vietose sklido ir antireliginės nuotaikos bei moralinis pakrikimas. Tas kėlė didelį rūpestį visai Bažnyčios hierarchijai, o ypač popiežiui. Girdėjosi balsų, kad reikia ką nors daryti. 1925 m. popiežius išleido encikliką „Quas primas". Pažodžiui išvertus būtų „Kas pirmas". Platesne prasme gal tai reikštų, kokie svarbiausi reikalai. Joje vaizdžiai ir plačiai apžvelgiama to meto liūdna padėtis dar kartą pasmerkiamas komunizmas. Kad reikalus bent kiek pagerinus, įvedama Kristaus Karaliaus šventė, raginama grįžti prie to, kuris yra Tiesa, Kelias ir Gyvenimas.

A. Masionis, gerai išstudijavęs enciklikos „Quas primas" angliškąjį vertimą, pateikė kelias iš jos paimtas citatas. Vienoje iš jų popiežius, kalbėdamas apie bažnyčių švenčių naudingumą, taria: „Pirmaisiais krikščionybės amžiais, kada tikintieji buvo žiauriai persekiojami, buvo įvestas kankinių kultas, kad jų herojiška dvasia ir nebijojimas mirti už tikėjimą paskatintų ir kitus ginti savo įsitikinimus. Arba kai sumažėjo pamaldumas į Švč. Sakramentą, buvo įvesta Dievo Kūno šventė su iškilmingomis viešomis proecesijomis".

Priėjęs prie Kristaus Karaliaus šventės, popiežius aiškina: „Įvesdami šią šventę, mes parūpiname tarsi antidotą prieš tą ligą, kuria yra apsikrėtusi visuomenė. Čia mes turime galvoje kovą prieš dvasiškius ir Bažnyčią. Kristaus įsteigtoji religija jau yra lyginama su kitomis, klaidingomis religijomis ir neteisingai sutapatinamos su ja. Religijos reikalų tvarkymas kai kur jau pateko į valdžios rankas ir viskas daroma pagal jų užmačias. Kai kur nueita dar toliau: mėginama vietoje Dievo apreikštosios religijos kurti prigimties religiją, kur vadovaujamasi tik instinktais. Atsirado net tokių tautų, kurios skelbia, jog jos gali apseiti ir be Dievo ir kad jų religija turėtų būti Dievo neigimas — ateizmas". Šie prieš 60 m. popiežiaus pasakyti žodžiai yra labai aktualūs ir šiems laikams.

Nežiūrint kaip ten bebūtų, popiežius gyvena viltimis: „Tačiau mes tvirtai tikime, kad ši Kristaus Karaliaus šventė, kuri ateityje bus kasmet švenčiama, turėtų paskatinti visuomenės sugrįžimą prie mūsų meilingojo Išganytojo (...), turėtų atkreipti dėmesį į tą blogį, kurį yra atnešęs žmonijai ateizmas. Kai valstybės įžeidinėja Dievą, trukdydamos net jo vardą minėti konferencijose ir parlamentuose, tai mes turime dar garsesniu balsu skelbti jo valdžią, jo didybę ir dar labiau pabrėžti jo teisę pasaulyje".

Pamaldų metu kun. Kajetonas Sakalauskas išryškino Kristaus vaidmenį, o Rasa Krokytė Mišias praturtino gražiu giedojimu. Skaitymus atliko Virgus Volertas, o prie altoriaus giedojo Algis Šalčiūnas. Ateitininkų sendraugių valdybos nariai Bronius Krokys — pirm., dr. Antanas Juzaitis ir Edmundas Binkis — atnešė Mišioms auką.

Meninėje dalyje moksleivis Aleksas Meidūnas gražiai padeklamavo Žitkevičiaus Partizano mirtį. Mūsų šaunusis Vyrų dainos vienetas atliko tris mūsuose jau seniai girdimas, bet vis mielas dainas: Ant kalno karklai siūbavo, Sunku gyventi žmogui ant svieto ir Tėviškėlę. Vis labiau populiarėjanti dailaus žodžio interpretatorė Jūratė Stirbienė pogrindyje išspausdintame poeto Savickio eilėraštyje „Einu per žemę" išsakė graudžią pavergto lietuvio dalią. Gana gausiai susirinkusieji buvo pavaišinti skaniais, ateitininkių paruoštais užkandžiais. Visa renginio programa liejosi į vieną gražią harmoniją. Tuo buvo išreikšta pagarba Kristui Karaliui, o dalyviai įgavo dvasinės stiprybės.

Bronius Vaškaitis

Hot Springs, Ark.

PAGELTĘ ĄŽUOLŲ LAPAI

Štai metinė tradicija — Pdėkos diena. Ji Amerikoje įvairiai švenčiama. Tai prasminga rudens šventė. Ji daugiausiai švenčiama šeimose. Bet mūsų kolonijoje — mūsų Šiluvoje ji švenčiama ir religiškai. Šiluvos koplyčioje kas metai vyksta tai dienai skirtos padėkos pamaldos.

Po pamaldų kun. Petras Patlaba pakviečia visus į savo pastogę. Sako, kad ten būsią šilčiau, nes aplinkui jau gana vėsu. Tad einam ir dairomės aplinkui.

Rudeniška nuotaika supa mūsų mielo kun. Petro sodybą — Šiluvą. Mat, ji yra nuošalioje vietoje tarp ąžuolų, medžių ir miškų, tarp rudeniškai spalvingai gelstančių medžių lapų harmonijoje.

Kodėl Šiluva? Todėl, kad čia kun. Petro sodyboje įrengta koplyčia, kurioje vyksta visos ne sekmadieninės pamaldos, minėjimai, prisiminimai ir pagerbimai mirusiųjų ir šiaip įvairios sukaktys. Taigi įpratome į savo Šiluvą ir jos prasmingas tradicijas. O tą religinį paprotį sukūrė ir įprasmino pats kun. Petras.

Tad rudeniškai pageltusių medžių lapais akimis pažaidęs užsuku į grįčią. Vos duris pradarius, jaučiasi šilta, maloni nuotaika. Ištiesti ir vaišėmis apkrauti stalai laukė svečių. O aš spėjau, kad aš ne iš jų tarpo. Mat, dabar aš grynas viengungis, čia nieko neprisidėjęs ir manau, kad nereikalingas. Tad su tokiu „aiškiu" apsisprendimu ir nesileisdamas į jokias pagundas paspaudžiau kun. Petrui ranką, atseit, sudie! O jis sako: „Ne, ne, prašau nelaužyti sodybos tradicijų! Pirmiau stiklas vyno, o paskiau visa kita"... Nuoširdus ačiū už taip gardų vyną!

MIRUSIOS PRISIMINIMAS

Lapkričio 10 d., sekmadienį, seselių vienuolių koplyčioje kun. P. Patlaba atlaikė gedulingas Mišias už staiga mirusios Klaros Gečienės sielą. Mišiose giedojo solistė D. Vilimienė. Sėkmingai atliko Naujalio: „Kai širdį tau skausmas suspaus". Gilioje maldos nuotaikoje visi dalyviai išgyveno susikaupimo ir užuojautos staiga ir netikėtai mirusiai a.a. K. Gečienei. Ypatingai jautriai pergyvena dėl jos pasitraukimo amžinybėn jos vyras Stasys, sūnus Algis, vaikaitis Gregorijus ir kt.

Mat, a.a. K. Gečienė Padėkos dienai jau turėjo atvykti gyventi į Hot Springs. Bet tos dienos nesulaukusi pasuko Aukščiausiojo lemties keliu žmžinybėn. Tad ilsėkis ramybėje!

Čsgs

Parduodamos namuose užaugintos, paruoštos ŽASYS ir šviežias BIČIŲ MEDUS.

Skambinti — 323-5326

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos, Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai

PARDAVIMAS IR TAISYMAS

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

WAGNER and SONS

TYPEWRITERS AND ADDING MACHINES

Nuomoja, Parduoda, Taiso

Virš 50 metų patikimas jums patarnavimas

5610 S. Pulaski Rd., Chicago

PHONE — 581-4111

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629

Tel. — 476-2206

RŪPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Atdara šiokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.

LIETUVIŲ BALSO RADIJAS

Veda KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ

Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio, 8:30–9:00 v. vakaro.

Visos laidos iš WCEV stoties 1450 AM banga.

St. Petersburge: šeštadieniais, 12:30—1:00 va.. p.p. iš WTIS stoties 1110 banga.

Adresas: 6955 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629. Telefonas: (312)778-5374.

DR. ANTANAS KUCAS

ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS

Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORE

★

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarno arkivyskupo gyvenimą, pastoracinę ir vienuolišką veiklą ir apie nugalėtas kliūtis kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintoju paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti Šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veikalas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais.

Kaina su persiuntimu $6.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

Į LAISVĘ FONDO LEIDINIŲ

išpardavimas žymiai papigintomis kainomis užsisakant knygas tiesiai iš leidyklos nuo š.m. gruodžio 1 iki 1986 sausio 15

J. Girnius ŽMOGUS BE DIEVO (1961 — 564 psl.)	4.00
M. Viltis NEPARAŠYTI LAIŠKAI, eil. (1966 — 58 psl.)	1.00
LIETUVIŲ LITERATŪRA SVETUR, red. K. Bradūnas (1968 — 697 psl.)	7.00
V. Ramojus KRITUSIEJI UŽ LAISVĘ (1969)	2.00
A. Baronas MIRTI VISADA SUSPĖSI, romanas (1981 — 263 psl.): Kietais viršeliais ...5.00 Minkštais viršeliais 4.00	
J. Brazaitis RAŠTAI, 5 tomai (kiekv. virš 500 psl.)	po 10.00
J. Daumantas PARTIZANAI, III laida (1984 — 572 psl.)	10.00

Čekius rašyti Į LAISVĘ FONDO vardu ir užsakymus siųsti: Į LAISVĘ FONDAS c/o A. Pargauskas, 8908 Butterfield Ln., Orland Park, Illinois 60462.

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmad. ir ketvirtad. vakarais iki 9 valandos.

3314 West 63rd Street

Tel. — PRospect 6-8998

ADVOKATŲ DRAUGIJA

V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS

6606 So. Kedzie Avenue

Chicago, IL 60629. Tel. 778-8000

Darbo valandos:

Nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro

Šeštadieniais pagal susitarimą

SOPHIE BARCUS

RADIO ŠEIMOS VALANDOS

Lietuvių kalba šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto. Transliuojama iš nuosavos studijos Marquette Parke. Vedėja Aldona Daukus.

7159 S. Maplewood Avenue

Chicago, IL 60629

Tel. — 778-1543

CLASSIFIED GUIDE

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Marquette Park — nice quiet, 3 rm., 1 bedroom apt., 1st floor, heated, has stove and refrigerator. Vicinity 66th & Campbell. $260.00 plus 1 month security deposit. Adults only. Please speak English.

Call 284-2917 or 247-2437

Išnuomojamas 3 miegamųjų butas, 1½ vonios, moderni virtuvė, naujam name, "Draugo" rajone. Nuoma $420.00 mėn.

Tel. — 581-3643

HELP WANTED — MOTERYS

Reikalinga liet. kalbanti moteris prižiūrėti vaikus. Gyvename Washington, D.C.

Skambinkite "Collect"

1—202—363-6278

MISCELLANEOUS

MASTER PLUMBING COMPANY

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Valome užkimštus vamzdžius.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208½ West 95th Street

Tel. — GA 4-8654

TAISOME

SKALBIMO IR DŽIOVINIMO MAŠINAS IR ŠALDYTUVUS

Kreiptis į: Hermis Deckys

Tel. 585-6624 po 5 val. vakaro

Kalbėti lietuviškai

A. VILIMAS MOVING

Apdraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 ar 376-5996

TAISOME ŠALDYTUVUS PEČIUS IR FRYZERIUS

1 METŲ GARANTIJĄ

• FRIGIDAIRE • COLDSPOT • G.E. • AMANA • WESTINGHOUSE • ADMIRAL • HOTPOINT • PHILCO ETC.

Turime dalių visų firmų gaminiams. 25 metus esame biznyje. Nebrangus ir greitas 24 valandų patarnavimas.

3606 W. IRVING PARK

539-3986 272-2935

SNOWFLAKE REFRIGERATION

Popular Lithuanian RECIPES

PATIKSLINTA IR PAGRAŽINTA AŠTUNTOJI LAIDA

Suredagavo

Juozapina Daužvardienė

Šiom dienom Draugo spaustuvė išleido aštuntą laidą šios populiarios virimo knygos. J. Daužvardienė vėl patikslino ir pagražino šią laidą naujais paruošimais.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Ši knyga yra sukėlusi labai daug pasisekimo lietuvių ir kitataučių darbo vietose ir organizacijose.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, Knygų Skyrius

4545 W. 63rd Street

Chicago, IL 60629

Kaina su persiuntimu $5.75

Illinois gyventojai pridėkite dar

REAL ESTATE

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood 254-7450

Taip pat daromi Vertimai, Giminių iškvietimai, pildomi Pilietybės prašymai ir kitokie blankai.

ŠIMAITIS REALTY

Income Tax — Notary Public

2951 W. 63 St. 436-7878

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie — 778-2233

Atdaras apžiūrėjimui sekmadienį Gruodžio 8 d. nuo 1 iki 4 val.

7129 S. WHIPPLE

No. 435. 1½ buto mūr. namas su 5 kamb. ir 2 karališko did. mieg. pirmam aukš. Gražus 3 kamb. butas mamai, arba dėl pelno. įrengtas rūsys, 2 maš. garaž., 2 atskiri pečiai, nauja virtuvė, Ypatingai švari. Skubėkit.

— o —

No. 407 — Naujas 3 butų namas — Archer. Būk pirmutinis savininkas turėti 3 butų namą prie Archer ir Kenneth. 3 mieg., 1½ vonios pirmam ir antram aukšte, 4 kamb. "garden Apt.", 3 "boileriai", "thermopane" langai, žemi procentai. Skambinkite dabar.

No. 437 — 6 butų namas — 18 metų senumo

Uždirbsi pinigų — sumažinsi savo pajamų mokesčius būdamas savininkas mūrinio, 6 butų namo. Ypatybės: 4 — 2 mieg. butai — modernios virtuvės ir vonios — paskirtos automobiliams pastatymo vietos — automatų skalbykla — aukštos nuomos, mažos išlaidos. Geras pirkinys. Skubėkite. Skambinkite dabar.

No. 441. 10 butų nuosavybė 64-ta ir Sacramento

Geram stovyje, su dviejų ir vieno mieg. butais, rūsys per visą namą, naujas stogas, ypatingai gerai išlaikytas, mažos išlaidos. Skubėkite dabar ir pradėkit uždirbti pinigą.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik paskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namo įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

NORINT PARDUOTI AR PIRKTI,

apdrausti ar išnuomoti savo nuosavybes, prašau kreiptis į mus. mes patarnaujam Čikagoj ir priemiesčiuose.

BUDRAIČIO

Nuosavybių pardavimo įstaiga

6600 S. Pulaski Rd.

Tel. 767-0600

Century 21 KMIECIK REALTORS 7922 S. Pulaski Rd.

RIMAS L. STANKUS

REALTOR-ASSOCIATE

284-1900

Norintieji pirkti ar parduoti namus per šią įstaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klijentais. Nuosavybės įkainavimas nemokamai.

Remkit tuos biznierius, kurie skelbiasi dienr. "Drauge".

Lietuvių gydytojų New Yorke draugijos metinio susirinkimo lapkričio 10 d. Giedraičių namuose Northporte dalis dalyvių. Klūpo — R. Kriaučiūnas, sėdi — Avižonienė, Jankauskienė, Šnipaitė ir dr. V. Avižonis, stovi — dr. R. Šnipas, dr. A. Skripkutė, dr. O. Vilpišauskienė, dr. J. Gintautas, dr. L. Giedraitienė, dr. B. Jankauskas, Šnipas, Jn., dr. Paprockaitė-Šimaitienė, dr. A. Matulaitienė, Jauniškis, dr. R. Jauniškienė, Šnipienė, Matulaitis, Vilpišauskas, J. Giedraitis ir dr. S. Skripkus.

Nuotr. J. Kriaučiūno

NIUJORKO LIETUVIŲ GYDYTOJŲ DRAUGIJOS VEIKLA

Lietuviai gydytojai Amerikoje yra susibūrę į draugijas su centrais didesnėse lietuviais apgyventose kolonijose. Visos tos draugijos susijungusios sudaro Amerikos Lietuvių Gydytojų sąjungą, kuri yra gal svarbiausias narys Pasaulio Lietuvių Gydytojų sąjungos. Į šią įeina ir kitų laisvųjų kraštų lietuviai gydytojai: Kanados, Vokietijos, Australijos ir kitų. Viena tokių yra New Yorko draugija. Draugija jungia New Yorko, Naujosios Anglijos valstijų ir viso Amerikos Rytų pakraščio valstijose gyvenančius lietuvius gydytojus.

New Yorko draugija š.m. lapkričio 10 d. sušaukė savo metinį susirinkimą, kuris vyko dr. Leonidos ir Juozo Giedraičių namuose Northporte, Long Island. Dalyvavo tik 17 gydytojų (iš kelių dešimčių narių), kai kurie su šeimomis.

Susirinkimui vadovavo ilgametis draugijos pirm. dr. V. Avižonis. Susirinkimas pradėtas pagerbimu-prisiminimu šiais metais mirusio nario dr. V. Ingelevičiaus. Tuoj pat buvo pristatytas naujai draugijon įstojęs narys dr. Jonas Gintautas, kuris yra Amerikos valdžios įvairių komisijų, sveikatos ir medicinos reikalais narys, pasireiškiąs ne tik pranešimais sveikata besirūpinančių organizacijų suvažiavimuose, bet ir spaudoje, daugiausia angliškoj. Jis visų susirinkusių nuoširdžiai priimtas draugijon nariu.

Sekretorės dr. K. Paprockaitės-Šimaitienės perskaitytas praėjusio metinio susirinkimo protokolas visų priimtas. Iždininkė dr. L. Giedraitienė pranešė, kad nariai draugijai mokesčius sumoka laiku, o už jos greitą atsiskaitymą su centro valdyba ir „Medicinos" žurnalu centro valdyba ją nurodo pavyzdžiu kitoms draugijoms. Kasoje, apmokėjus metų eigoje susidariusias išlaidas, liko 819 dolerių. Revizijos komisija iždininkės darbus patvirtino ir įvertino.

Iš turimos išde sumos draugijos nariai paskyrė 300 dolerių Tautos fondui. Apie fondo veiklą trumpai pranešė fondo vadovas J. Giedraitis. Ypač kad iškelta 60 tūkstančių dol. per Vliką išleista suma Jaunimo žygiui Baltijos jūra. Paaiškėjo, kad žygį paremti tikrai reikėjo, nes pasiekta pinigais nenuperkama nauda: pagarsinimas Pabaltijo valstybių ir Lietuvos pavergimas ir vykdomas ten genocidas pasaulio, ypač Europos, spaudoje, taip pat kitomis komunikacijos priemonėmis. Vienas šimtas dolerių paskirtas Alkos archyvui Putname, kai dr. J. Kriaučiūnas, vienas Alkos vadovybės narių, pranešė apie Medicinos skyriaus Alkoje steigimą. Tuo pačiu kai kurie gydytojai pažadėjo Medicinos skyrių paremti dar iš Lietuvos atsivežtais eksponatais, ypač tam reikalui tinkamais.

Buvo pokalbis, vadovaujant dr. R. Šnipui, apie nepaprastai aukštus praktikuojantiems medikams apdraudos mokesčius, nes teismai dažnu atveju skiria milijonines sumas be reikiamo pagrindo besiskundžiantiems ar gydymu nepatenkintiems, kas ypač turtina advokatus (Teismų nuosprendžiai kuone išimtinai yra advokatų rankose).

Taip pat apkalbėta medicinos komercializacija: ligoninės, laboratorijos, klinikos naudojasi sergančiuoju gautu didesnį pelną, versdamos gydytoją daryti ir daug ką nereikalingo. Iš kitos pusės, sveikatos apdraudos kompanijos (ir Medicare su Medicaid), saugodamos lėšas, verčia gydytoją teikti kuo mažiausią pagalbą, tuo kartais sudarydamos gydytojui daug sunkenybių. Lietuviai gydytojai kelia prieš šias negeroves balsą, bet tuo tarpu į tai niekas nekreipia dėmesio. Tačiau lietuviai gydytojai kels tas negeroves ir toliau.

Kitą draugijos susirinkimą nutarta šaukti ateinantį pavasarį kur nors New Yorke, gal net Kultūros Židinyje.

Draugijos valdyba kelių narių pasiūlymu, o ir patiems pasiūlytiesiems sutikus, palikta ta pati: prof. dr. V. Avižonis pirmininku, dr. R. Šnipas vicepirm., dr. K. Paprockaitė-Šimaitienė sekretorė, dr. L. Giedraitienė iždininke ir B. Jankauskas narių. Revizijos komisija taip pat palikta ta pati: dr. Žemaitienė ir dr. A. Goeldnerienė.

Vėl iškeltas reikalas įamžinti paminklu prof. dr. P. Gudavičių, bet reikalas atidėtas, kol paaiškės jo dukters noras ir palikimo reikalai.

Primintas reikalas gydytojams remti straipsniais ir gydytojų veiklos žiniomis sąjungos organą „Mediciną", aktyviai dalyvauti visuomeninėje veikloje, rašyti į populiarią spaudą, nes ligi šiol tai daro nedidelis gydytojų skaičius.

Susirinkusieji pasiuntė sveikinimą ir geriausių linkėjimų korteles su visų parašais: veteranui dr. A. Matukui Putname, kuris susirinkiman negalėjo atvykti dėl silpnėjančios sveikatos, ir sergančiai dr. J. Urbanavičiūtei bei sveikstančiam dr. A. Narvydui.

Susirinkimas pradėtas vėluojant, nes reikėjo laukti iš toliau atvykstančių, šeimininkai jau atvykusius vaišino, o po susirinkimo posėdžių visi buvo pavaišinti ir pabendravo. Ačiū šeimininkams dr. L. ir J. Giedraičiams už susirinkusių globą ir vaišinimą. Ačiū ir susirinkusiems, kai kuriems jų reikėjo keliauti daugiau kaip 200 mylių tik atvykti. Kiek daug būtų galima padaryti, jei visi lietuviai gydytojai lietuviškoje veikloje dalyvautų!

Juozas Kriaučiūnas

Kaip „fryzeris" lietuviškai?

Ar geriau „nutausti" ar „nutautėti"?

„Dabar šokių grupė išpildys Sadutę". O taip? Tai kuo tą Sadutę pripildė, kad dabar reikia ją išpildyti?

Jei jūs nežinote kaip į šiuos klausimus atsakyti, įsigykite naują knygą:

kun. Juozo Vaišnio S.J.

PRAKTINĖ LIETUVIŲ KALBOS VARTOSENA

Knygoje lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos pagrindai bei nevartotini žodžiai ir posakiai. Būtina kiekvienam besirūpinančiam taisyklinga lietuvių kalba.

Išleido JAV LB Kultūros taryba, 1985 m.
240 psl. kietais viršeliais.

Gaunama **Drauge 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629**
Kaina 9.65 dol. su persiuntimu.

Naujausios Knygos, kurias galima gauti „Drauge

Lietuvos bažnyčios. Vilniaus arkivyskupija I d. B. Kviklys 20.00

Seiminė ir prezidentinė Lietuva. J. Svoba 10.00

Kun. Juozas Vailokaitis. Jonas Sakas-Sakevičius .. 8.00

Vidudienio varpai. Česlovas Grincevičius. Pasakojimai ir pasakos 6.00

Atmink mane, Rūpintojėlį. L. Andriekus. Eilėraščiai 6.00

Kitokios Lietuvos ilgesys. Bronys Raila. 100 prakalbų į Lietuvą 5.00

užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus pridėta ir persiuntimo išlaidos.

Pastaba: Užsakant knygas per paštą, pinigų nesiųsti, užsimokėsite gavę sąskaitą, kurioje bus ir persiuntimo išlaidos.

* Illinois gyventojai dar prideda 8% valstijos mokesčio. Užsisakant per paštą, pridedame pašto ir pakavimo išlaidas.

A.†A.
SOFIJA BAIRŪNAITĖ

Gyveno Chicagoje, Marquette Parko apylinkėje.
Mirė 1985 m. gruodžio 5 d., sulaukus 76 m. amžiaus.
Gimė Lietuvoje.
Pasiliko dideliame nuliūdime draugai ir pažįstami.
Laidotuvėmis rūpinasi Lietuvos Dukterų draugija.

Kūnas pašarvotas Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. 69th St., šeštadienį, gruodžio 7 ir sekmadienį gruodžio 8 d. nuo 3 - 9 val. vak.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, gruodžio 9 d. Iš koplyčios 9:00 val. ryto bus atlydėta į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Reikalingi grabnešiai.

Nuoširdžiai kviečiame visus: draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Laid. direkt. Steponas C. Lack. Tel. 737-1213.

PADĖKA
A.†A.
JONAS GRUODIS

Mūsų mylimas vyras ir tėvas mirė 1985 m. lapkričio 6 d. ir buvo palaidotas lapkričio 9 d. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse, Chicagoje.

Mes norime padėkoti visiems, kurie suteikė jam paskutinį patarnavimą ir palydėjo į amžino poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame kun. kanauninkui V. Zakarauskui, kuris atlaikė gedulingas pamaldas už jo sielą ir palydėjo velionį į kapines.

Nuoširdus dėkui visiems, kurie užprašė šv. Mišias už jo sielą. Dėkojame visiems, kurie prisiuntė velioniui gėlių, pareiškė mums toje liūdesio valandoje užuojautą.

Dėkojame visiems laidotuvėse dalyvavusiems, kuriems atskirai neturime galimybės padėkoti.

Dėkojame grabnešiams ir laidotuvių direktoriui Donald Petkui už malonų patarnavimą.

Visiems, visiems nuoširdus dėkui.

Nuliūdę, Žmona Bronė Gruodienė, Sūnus, Duktė, Marti, Žentas ir Anūkai

PADĖKA
A.†A.
Elona Vosyliūtė-McGuire

Mūsų brangi ir mylima žmona, duktė, sesuo ir brolienė mirė spalio 25-tą dieną ir palaidota spalio 31-mą Šv. Kazimiero kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems bažnyčioje pamaldose ir palydėjime į kapines.

Nuoširdi padėka kunigui R. Saudžiui už gražų pamokslą bažnyčioje ir kanauninkui V. Zakarauskui už palydėjimą į kapines ir ten tartus atsisveikinimo žodžius ir maldas.

Dėkojame solistui J. Vazneliui už pagiedotas giesmes bažnyčioje. Mūsų padėka laidotuvių direktoriui A. Petkui už malonų ir rūpestingą patarnavimą.

Dėkojame visiems už prisiųstas gėles, už aukas šv. Mišioms, už mums pareikštą užuojautą asmeniškai, raštu ar spaudoje.

Taip pat didelis dėkui Father J. Walsh, St. Cyprian parapijoje, Sunnyvale, California, už paguodimą ir sustiprinimą liūdesio valandoje.

Visiems nuoširdus ačiū už prisiminimą Elonos jos paskutinėje kelionėje.

Nuliūdę — vyras, mama, sesuo ir brolis su žmona.

ŠV. KALĖDŲ PROGA UŽSAKYKITE DOVANĄ ARTIMIESIEMS

LB Socialinių reikalų taryba yra paruošusi magnetofono juosteles lietuvių kalba akliesiems ir neprimatantiems.

Vienos magnetofono juostelės kaina $5.00 ir $1.00 persiuntimo išlaidoms.

Galima gauti šias juosteles:

111 Evangelija Pagal Matą I
112 Evangelija Pagal Matą II
113 Evangelija Pagal Matą III
151 Pradžios Knyga I
301 Kunigas Alfonsas Lipniūnas I
302 Kunigas Alfonsas Lipniūnas II
303 Kunigas Alfonsas Lipniūnas III
401 Lietuvių Politikos Apžvalga #1
402 Lietuvių Politikos Apžvalga #2
441 LKB Kronika #49
601 Lietuvių Kultūros Apžvalga #1
602 Lietuvių Kultūros Apžvalga #2
651 Sporto Apžvalga #1
701 Lietuvių Literatūros Apžvalga #1
702 Lietuvių Literatūros Apžvalga #2
831 Vidudienio Varpai I Česlovas Grincevičius
841 Dekameronas I Džovanis Bokačas
881 Susitikimas Prie Katedros I Juozas Toliušis
901 Pasivaikščiojimas 69-ta gatve.

Įsigyti juostelių kreiptis telefonu (312) 476-2655 arba laišku 2636 W. 71st Str., Chicago, IL, 60629.

A. † A.
JADVYGĄ KOLIENĘ

pašventusią dalį savo gyvenimo Lietuvos Dukterų dr-jos darbams, palydime skaudžių širdžių malda į Amžinybę — velionę liūdinčias dukras: LILĘ, jos vyrą GLEB SOROKINUS, MARILĘ su vyru WARREN FAIRBANKS, vaikaičius ir visus artimuosius guodžiame.

LIETUVOS DUKTERŲ DRAUGIJA

Mano mielai mokytojai

A. † A.
Onai Biretaitei-Vaičienei mirus,

jos vyrui DOMUI ir sūnui AUGUSTINUI reiškiame gilią užuojautą ir kartu liūdime.

ELENA BRIDŽIŪNIENĖ
IR SŪNUS

EVANS-EVANAUSKAS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
9837 S. Kedzie Avenue, Evergreen Park, Illinois
(Anksčiau buvę 6845 South Western Avenue)
LAIDOTUVIŲ KOPLYČIA
koplyčios taip pat Marquette Parke Chicagoje ir priemiesčiuose
TEL. — 422-2000

EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID
TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-1

PETKUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS
2533 West 71 St., Chicago — 476-2345
1410 So. 50th Av., Cicero — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ
Laidotuvių direktoriai
2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS-BUTKUS
Laidotuvių direktoriai
1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas - 652-1003

APLINK MUS

x **Kun. T. Roth,** MIC, Marijonų vienuolijos noviciato vedėjas ir pašaukimų direktorius, gyvenąs Marianapolyje, Thompson, Conn., pravedęs metines rekolekcijas Chicagos ir apylinkės marijonams, vakar išvyko atgal prie savo pareigų. Jo rekolekcijomis visi klausytojai yra patenkinti.

x **„Gajos" medikų pamaldos** bus šį sekmadienį gruodžio 8 d. Marijonų koplyčioje 10 val. ryto. Šv. Mišias ir specialų pamokslą sakys kun. V. Rimšelis. Po pamaldų vienuolyno svetainėje bus užkandžiai ir trumpas susirinkimas.

x **„Dainavos" ansamblis** šį sekmadienį, gruodžio 8 d., 2 va. p.p. Cicero Morton mokyklos salėje stato tautinio meno spektaklį, kurį rengia Cicero-Berwyn Arts Council. Kviečiami visi lietuviai, ypač iš Cicero, artimųjų apylinkių ir iš visos Chicagos.

x **Patikslinama, kad Chicagos Skautininkių** kalėdinė sueiga bus gruodžio 12 d., ketvirtadienį, 7 val. vak. Dainos restorane. Informuotis galima pas Aldoną Palukaitienę tel. 471-0811 arba pas Halina Moliejienę tel. 778-2442.

x **Ateitininkai kviečiami sutikti** Naujuosius Metus Ateitininkų namuose. Naujas Ateitininkų namų tarybos pirm. inž. A. Kazlauskas su Rasa Šoliūnaite-Poskočimiene daug dirba, kad viskas pasisektų. Tarybos vicep. jaunasis dr. A. Razma organizuoja jaunimo stalus ir kviečia visą ateitininkišką jaunimą su svečiais prisidėti, kad Naujų Metų sutikimas gausiai suburtų lietuvišką jaunimą mielam ir linksmam pabendravimui prie geros vakarienės, muzikos ir šokių. Prašome skambinti Antanui Razmai 361-3728 (vakarais), 425-8000 (darbo metu), A. Kamantienei sekr. 960-3497, Izab. Stončienei 284-7251, A. Pargauskui 361-2817. Dalyvaujančių skaičius būtinai turi būti praneštas iki gruodžio 20-22 dienos.

(pr.)

x **Pasigailėkime vaikučių!** Norintieji pasiųsti kalėdinius pakietėlius vaikučiams į okup. Lietuvą, ar tam tikslui paskirti pinigų, prašomi susisiekti su JAV LB Socialinių reikalų tarnyba, 2636 W. 71st St., tel. 476-2655. Atverkime savo širdį vaikams, kurie nežino prabangos ir kurių tėvynėje pikta valdžia bando iš atminties ištrinti Kalėdų švenčių džiaugsmus.

(pr.)

x **Naujiena! parduodami** Lietuvos laisvės varpas, Nepriklausomybės laikų Kauno Karo muziejus, Žemaitija ir kiti paveisklai, Velniukų drožiniai, tulpių staltiesės, įvairūs audiniai, gintaras. Skambinti (312) 656-6599.

(sk.)

x **Lietuvių kelionę į Šventąją Žemę** kovo 6 - 14 d.d., 1986 m. organizuoja „Darbininko" laikraštis. Kelionės vadovas — „Darbininko" red. Tėvas dr. Kornelius Bučmys, OFM. Kaina, įskaitant viską — $1,199 iš New Yorko. Iš Chicagos ir kitų miestų — pridėtinis mokestis. Chicagos apylinkėse registruotis pas dr. Joną Račkauską 425-4266 arba pas kun. Alg. Kezį, S.J. 348-3213. Rytiniam pakraštyj — agentūroje „Vytis" 718-769-3300, 2129 Knapp St., Brooklyn, N.Y. 11229.

(sk.)

x **„Draugo" atkarpoje šiandien** pradedame spausdinti J. Vaičeliūno įspūdžius „Karo metu 1941 - 44". Vakar baigėme Cezario Surdoko įspūdžius iš Italijos „Pro keliautojo akis".

x **Linda Veleckytė,** bebaigianti smuiko studijas Illinois universitete Urbanoje, gruodžio 12 d. duos savo bakalaurato rečitalį. Programa susidės iš Brahmso, Bacho, Schumanno, Kreislerio ir Wieniavskio kūrinių. Čikagoje Linda pasirodys balandžio 12 d. atlikdama Max Brucho smuiko koncertą su Southwest Symphony orkestru.

x **Šaulių namuose šiandien,** gruodžio 7 d., 3:30 val. p.p. bus Kalėdų Eglutė vaikams. Ją rengia Lietuvių Gydytojų draugijos Moterų pagelbinis vienetas. Bus įvairi programa, Kalėdų Senelis, užkandžiai, pritaikyti vaikams ir kiti įvairumai. Visi lietuviai gydytojai su vaikais kviečiami dalyvauti.

x **Lietuvių Tautinės sąjungos** Chicagos skyriaus naujoji valdyba rengia visai Chicagos lietuvių visuomenei renginį gruodžio 22 d., sekmadienį, 2 val. p.p. Lietuvių Tautiniuose namuose. Paskaitą skaitys dr. Jonas Adomavičius, pranešimą darys ir skaidres iš Tolimųjų Rytų kelionės rodys Irena Kriaučeliūnienė. Visi kviečiami.

x **Sol. Darrell Rowader,** ne lietuvis dainininkas, kuris paskutinius dvejus metus lietuviškai dainavo mūsų operų pastatymuose, jungiasi savo dainavimu į Lietuvių operos paramai rengiamą koncertą sausio 19 d. Marijos mokyklos auditorijoje.

x **Austalijos lietuvių jaunimo sąjungos** laikraštėlyje „Jaužinios" šių metų rudenį aprašomas trečiasis VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso ruošos komiteto suvažiavimas, Vilniaus universiteto lituanistiniai kursai, latvio Gunars Nagels Pabaltijo laisvės ir taikos žygio aprašymas apie tą kelionę Baltijos jūroje ir kitos žinutės. Laikraštėlis rašomas anglų ir lietuvių kalbomis. Jį redaguoja Jonas Mašanauskas, Jr.

x **Lietuvių Montessori Vaikų namelių** Madų paroda įvyks 1986 m. vasario 9, **Esther's Fashions 3518 W. 95th Street, Evergreen Park, IL** maloniai sutiko būti vienas iš mūsų rūbų rėmėjų. Ko-pirmininkės: Daina Pakalniškienė ir Aušra Padalino.

(pr.)

x **Teresės Žilytės,** Metropolitan operos žvaigždės koncertas sekm., gruodžio 15 d. 3 val. First Chicago Center (Kampas Dearborn ir Madison). Bilietai — Patria, 2646 W. 71st Street, 778-2100 $25, $15, $10.

(pr.)

x **Kelionė į Ispaniją, balandžio mėnesį!** Suaugusieji keliauja studentų kainomis. Bus 24 valandų apsauga. Matysit **Madrid, Seville, Toledo, Tangiers, Costa del Sol** balandžio 19 - 28, 1986. Pilna kaina $1134.00. Skambinkite S. Wenzel 476-3053.

(sk.)

x **Baltic Monuments, Inc.,** 2621 W. 71 Street, Chicago, Ill. Tel. 476-2882. **Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis.**

(sk.)

x **Nuperkame automobilius ir kitus daiktus gyvenantiems Lietuvoje** ir padedame sutvarkyti palikimus. Kreiptis į **American Travel Service Bureau, 9727 S. Western Ave., Chicago, Ill. 60643. Tel. 312 238-9787.**

(sk.)

Lietuvos Vyčių 36-tos kuopos 70 metų sukaktį minint. Iš kairės: kuopos pirm. Bruce Neberieza, dvasios vadas kun. Fabijonas Kireilis, sol. Algirdas Brazis ir garbės narys Stasys Pieža.

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

CICERO LB PAMINĖJO A.A. ALOYZĄ BARONĄ

Laikas yra nesustabdomas veiksnys mūsų gyvenime, ir mes kartu su juo skubame, dirbame, džiaugiamės, kuriame ir išeiname iš šio pasaulio užleisdami vietą kitiems. Rodos, dar taip neseniai mūsų tarpe gyveno ir su visais bendravo rašytojas, humoristas, žurnalistas, redaktorius ir šeimos tėvas Aloyzas Baronas, o lapkričio 24 d. Cicero LB paminėjo jo penkerių metų mirties sukaktį.

Šią liūdną sukaktį LB pirmiausia prisiminė maldoje. Šv. Mišias atnašavo kun. B. Rutkauskas, visi kartu pasimeldė už a.a. Aloyzo sielą. Po pamaldų bažnyčioje visi buvo pakviesti į parapijos salę, kur Cicero LB pirmininkė Anelė Šulaitienė pasveikino visus susirinkusius ir pakvietė rašytoją Adolfą Markelį pravesti minėjimą. A. Markelis supažindino su a.a. Aloyzo Barono šeima — našle Nijole, dviem sūnum ir kitais giminėm. Jis pabrėžė, kaip Aloyzas palietė mus savo rašytu žodžiu. Jo pėdsakai ne tik čia išeivijoje, bet ir pavergtoje Lietuvoje pasiliks neišdildomi. Jo plati žurnalistinė plunksna palietė visas organizacijas, o ypač Lietuvių Fondą jo kūrimosi metais.

Kitu šio minėjimo kalbėtoju A. Markelis pakvietė ilgametį Cicero gyventoją Aleksą Šatą, kuris su Aloyzu Baronu susipažino pokario metais Vokietijoje. A. Šatas jautriais žodžiais pabėrė malonių prisiminimų iš studentų stovyklos, kur jie abu redagavo laikraštuką „Irklo kotą". Paskaitė jis ištraukų iš Aloyzo laiškų. Pageltę laiškų lapai, bet tokie gyvi Barono humoro žodžiai perpinti realybe. Nors Vokietija buvo paversta griuvėsiais, bet tuo metu mūsų jaunasis rašytojas turėjo galimybę pajusti senutės Europos meno ir kūrybos turtus. Tokioje atmosferoje brendo jauno Aloyzo Barono talentas.

Dr. Petras Kisielius kruopščiai ir gerai paruoštame ilgesniame žodyje nušvietė kelias A. Barono gyvenimo detales. Kalbėtojas jį buvo pažinęs jau Lietuvoje, Kaune. Vėliau jų kelius suvedė bendra ateitininkiška idėja ir pagaliau kaimyninis gyvenimas Cicero parapijoj. Dr. Kisielius pažino Aloyzą artimiau negu kiti. Jis žinojo Aloyzo norą Lietuvoje siekti mokslo, jo veiklą Vokietijoje ir sunkų įsikūrimą Amerikoje, kur neįprastu fiziniu darbu reikėjo pelnytis duoną ir kas atėmė jam daug brangaus kūrybinio laiko. Tik Aloyzui perėjus į „Draugo" redaktorių eiles, jis pasijuto žmogumi ir kūrėju. Jo gyvenimo palydovė žmona Nijolė sudarė sąlygas redaguoti ir kurti. A. Baronas buvo šakota asmenybė, bet jo gyvenimas buvo nutrauktas pačiame pajėgume ir kūrybinio meto aukštume. Ir tik jo netekus įvertiname jo kaipo rašytojo kūrybą bei jo gilų sielojimąsi mūsų Tėvyne.

Po dr. P. Kisieliaus kalbos A. Markelis kvietė įsigyti Aloyzo Barono naujausią poezijos knygą „Daiktai Kasdieniniai", kurią išleido jo našlė Nijolė Baronienė. Be to, buvo galima įsigyti ir kitų jo raštų, kurie greit buvo išpirkti. Šalia to buvo išdėstytos ir visos kitos Aloyzo Barono parašytos knygos.

Gale jaunieji aktoriai Laima Šulaitytė-Day ir Vytas Laniauskas paskaitė Aloyzo Barono kūrinių, o našlė Nijolė Baronienė tarė padėkos žodį.

Cicero LB gražiai prisiminė savo ilgametį gyventoją. Cicero jis praleido didžiausią savo gyvenimo dalį. Čia jis nepraleido nė vieno įvykio, čia jo vaikai augo ir mokėsi, čia buvo jo vargta ir džiaugtasi. LB pirmininkė Anelė Šulaitienė padėkojo visiems atsilankiusiems, o ypač prelegentams, aktoriams ir pravedėjui. Rūpestingos LB valdybos narės paruošė gausias vaišes, kurios padėjo visiems sušilti ir suartėti. Sielos gilume mes jautėm, kad Aloyzas čia slypi kartu su mumis.

Marija Remienė

Ingrida Bubliene, LB Kultūros tarybos pirmininkė, daro įžangą į tautinio auklėjimo konferenciją. Nuotr. J. Tamulaičio

IŠ ARTI IR TOLI

AUSTRALIJOJE

— **Pasaulio Lietuvių katalikų bendrijos** premija visuomenės veikėjui, pasižymėjusiam lietuvybės ir krikščionybės idealų skiepijimu ir platinimu, šiais metais yra paskirta Australijoje gyvenančiam Algimantui Taškūnui. Algimantas Taškūnas yra Tasmanijos universiteto lektorius, pabaltiečių žurnalo anglų kalba „Baltic News" redaktorius, savo visuomenine veikla pasireiškiantis lietuvių ir svetimšalių tarpe. Yra daug pasitarnavęs supažindinant svetimtaučius su Lietuva ir jos dabartinėmis problemomis. Algimantas Taškūnas yra suorganizavęs „Belaisvių bičiulių" krikščionių ekumeninę draugiją, kurios nariai meldžiasi už sąžinės kalinius Sovietų Sąjungoje, jiem rašo laiškus, supažindina visuomenę su jų likimu, reikalauja jų išlaisvinimo. Belaisvių draugija dabar jau turi savo skyrius ne tik visoje Australijoje, bet taip pat Naujojoje Zelandijoje, Didžiojoje Britanijoje, Suomijoje, net kai kuriuose Afrikos kraštuose.

— **Pabaltiečių taryba Australijoje** šiuo metu rūpinasi, kad per Australijos televiziją būtų parodytas britų televizijos BBC pagamintas dokumentinis filmas apie pabaltiečių Laisvės žygį Baltijos jūroje šių metų liepos mėnesio pabaigoje ir rugpjūčio pradžioje. Britų BBC televizija labai vaizdžiai nufilmavo visus šio žygio renginius, pradedant tribunolu Kopenhagoje ir baigiant išvyka laivu Baltijos jūroje.

— **Kun. Pranas Vaseris,** Šv. Tėvo pakeltas garbės prelatu - monsinjoru, susilaukė daugybės sveikinimų ir buvo organizacijų pagerbtas.

— **A. a. Alfonsas Jomantas** mirė lapkričio 10 Geelonge, sulaukęs 78 m. amžiaus. Nepriklausomybės metais tarnavo Lietuvos kariuomenėje, vėliau perėjo į policijos tarnybą Kaune, Klaipėdoje ir kitose Lietuvos vietovėse. Jis ir jo šeimos nariai buvo aktyvūs lietuviškoje veikloje. Laidotuvių apeigas atliko kun. Pranas Dauknys.

— **Lietuvių teatrų** Australijoje festivalis vyks gruodžio 28 - 29 dienomis Melbourne. Su savo pastatymais dalyvaus Adelaidės, Melbourno ir Sydnėjaus teatrinės grupės.

KOMP. VL. JAKUBĖNO DRAUGIJA

Gruodžio 13 d. sueina devyneri metai nuo Chicagoje gyvenusio ir kūrusio kompozitoriaus Vlado Jakubėno mirties. Jo kūrybiniam palikimui globoti, populiarinti ir apsaugoti yra įsteigta komp. Vl. Jakubėno draugija, kuri Chicagoje jau gyvuoja 4 metai.

Visas kompozitoriaus kūrybinis palikimas yra sudėtas „Tėviškės" parapijos pastate, nes kompozitoriui eilę metų su šia parapija yra tekę palaikyti glaudžius ryšius. Ši draugija yra surengusi kelias kompozitoriaus kūrybą bei asmenį atžyminčias vakarones su kalbėtojais ir jo kūrinių atlikimu. Ji pinigais yra parėmusi Chicagos Lietuvių operos plokštelės išleidimą, P. Mieliulio kūrybines pastangas, Lietuvių Muzikos biblioteką ir kt.

Draugijai šiuo metu pirmininkauja Edvardas Šulaitis. Kiti valdybos nariai yra dr. Leonardas Šimutis, Erika Dilytė-Brooks, Juozas Kreivėnas, Povilas Mieliulis.

Neseniai įvykusiame draugijos valdybos posėdyje buvo nutarta išleisti kelis kompozitoriaus Vl. Jakubėno kūrinius ir išspausdinti jo apžvalginių rašinių ir kritikos straipsnių rinkinį. Draugija taip pat toliau renka visokią komp. Vl. Jakubėną liečiančią medžiagą: jo kūrinius (spausdintus ar ne), atsiminimus apie jį, nuotraukas ir kt.

Kor.

ŠAKIŲ KLUBO VEIKLA

Į susirinkimą lapkričio 17 d. sušauktą Anelės gražioje svetainėje, atvyko nemažas narių skaičius. Susirinkimą atidarė klubo pirm. Br. Žemgulienė, pranešdama, kad per veiklos metus mirė šie nariai: El. Tamošaitienė, Silvija Navikas ir Alicija Rūgytė. Sekr. J. Vasiukevičius papildė, kad mirė dar du žymūs šakiečiai, nors ne klubo nariai, būtent kūr. savan. Antanas Šukys ir Aug. Rubikas. Jų atmintis pagerbta atsistojimu. Pereito susirinkimo protokolą perskaitė J. Vasiukevičius, priimtas be pataisų. Jam padėkota už tvarkingą protokolų rašymą per 15 metų, o jis pažadėjo toliau taip rašyti. Kasininkas A. Liudžius pranešė, kad klube yra 72 nariai. Čia pat priminė nariams laiku mokėti nario mokestį. Buvo surengti 3 parengimai, kurie davė pelno. Nariams pasisakius iškeltais klausimais, buvo valdybos rinkimai. Ir tas reikalas per šakiečius buvo greitai ir darniai išspręstas, nes kitiems metams buvo palikta ta pati valdyba, būtent Br. Žemgulienė — pirm., Pr. Sidaravičius — vicepirm., J. Vasiukevičius — sekr., J. Skama — fin. sekr., A. Liudžius — ižd. Revizijos komisija: J. Tamulis, M. Mockaitienė, J. Ramštaitis.

Ižd. A. Liudžiui pasiūlius, iš gauto pelno paskirta 650 dol. spaudai, radijo valandėlei, Vasario 16 gimn., Lituanistinei katedrai. Bažnyčių istor. ir kitiems lietuviškiems reikalams.

Toliau sekė gautų iš ligonių laiškų skaitymas. J. Vasiukevičius padėkojo už gausias aukas ir dovanomis apkrautus stalus fantais. Padėkota ir išvardintos visos narės, kurios taip nuoširdžiai daug kartų padėjo ruošti parengimus.

Susirinkimui pasibaigus susėsta prie vaišių stalo, o šnekučiuojant greitai prabėgo laikas.

J. Tamulis

ADVOKATAS
Vytenis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2—8 val. vak.
Šeštadienį 9 v.r. iki 1 v.p.p.

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700
Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Šeštad. 9 v. r. iki 1 val. d.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-5162
Kasdien 9—6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
(Ostrauskas)
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Ofs. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą